

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
182. (1248.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2523 ▲
	1 amerikai dollár	3,2369 ▼
	100 magyar forint	1,5072 ▲

Aktuális

3

Sebastian Vlădescu kipakolt

Sebastian Vlădescu a volt pénzügyminiszter a Pro TV-nek adott hétféle interjúban elmondta, az Emil Boc miniszterelnök és Traian Băsescu államfő közötti kapcsolat korántsem felhőtlen. Vlădescu szerint Bocnak fogalma sincs a gazdaságról.

Kultúra

6

„Szokatlan” szonettek

Régi-új szerepben jelent meg Markó Béla a nagyközönség előtt, amikor ismét költőként mutatkozott be. *Tulajdonképpen minden* című szonettkötetét a kolozsvári magyar színházban mutatták be.

Média

8

MŰRE-zsúr Szárhegyen

Miután a tavaly Csibi Mártyi gyermek-személyiségű újságíró vehette át az *Új Magyar Szóban Riportok zöld szemmel* címmel megjelent cikksorozatáért a tényfeltáró újságírói munkáért adományozott Oltyán László-éremdíjat, idén a csíkszeredai Daczó Dénes és Daczó Katalin érdemelte ki a kitüntetést.

Vezércikk

3

Képmutatók bálja

A képmutatás, persze, óhatatlan velejárója, mondhatni kísérőjelensége a politikának. Hányszor tapasztaljuk, hogy egy párt kormányra kerülve szóról szóra azt csinálja meg, amiben kézzel-lábbal megakadályozta az előző kormány!

A képmutatás annak elhitésében áll, hogy a „másik” rosszat akar, a népnek, nyilván (sőt a Népnek), „mi” pedig jót akarunk neki akkor is, amikor ugyanazt csináljuk, amit ellenfelünk szándékozott. ▶

Ágoston Hugó

Romaintegráció mint belügyminiszteri parancs

„Kincsesváros-brand”. A kolozsvári Patarét cigánytelepéről a svájci Blick bulvárlap két újságírója közölt riportot a múlt héten

Fotó: archív

„Semmi szükség belügyminiszteri ultimátumokra, Kolozsvárnak három éve működik a romaintegrációs programja” – szögezte le az ÚMSZ-nek László Attila. A kincses város alpolgármesterét arról faggattuk: foganatosítanak-e új intézkedéseket a város roma nemzetiségű lakosságának integrálása érdekében, Vasile Blaga sürgetésére. A lapunk által megkérdezett önkormányzati vezetők elutasítják a ma lejáró belügyminiszteri ultimátumot. A romakérdés egyébként az egész Európai Uniót felbolygatta: terven kívül, ez volt a fő téma az állam- és kormányfők múlt héten rendezett csúcsértekezletén is. **4. és 7. oldal ▶**

Elítélte a pedofíliát VI. Benedek

▶ Megkövette szombati londoni miséjén a katolikus egyházfő az egyházi személyiségek szexuális visszaéléseinek egykori gyermekáldozatait, és a nap folyamán személyesen találkozott is a visszaélések elszennvedőinek egy csoportjával. Késő este tízezrek előtt tartott szabadtéri misét a Hyde Parkban. VI. Benedek pápa, aki négy napos állami látogatáson tartózkodik Nagy-Britanniában, szombaton először az angol-walesi katolikus közösség londoni főtemplomában, a Westminster székesegyházban mutatott be misét. A szertartáson elmondott homíliájában külön kitért a katolikus papok által a korábbi évtizedekben elkövetett visszaélésekre, kijelentve: mélységesen sajnálja a történeteket. **2. oldal ▶**

A pápa Londonban kért bocsánatot a pedofília áldozataitól Fotó: The Guardian

Nem alkusznak a szakszervezetek

ÚMSZ

▶ Eredménytelenül zárultak a szakszervezetek és a kormány hétféle tárgyalásai: a jövő héten egymást követik a napokban meghirdetett tiltakozó akciók. „A kormány nem vállal felelősséget a döntéseiért, képtelen a szakszervezetek döntésekre, a válságkezelésre” – foglalta össze álláspontját Bogdan Hossu, az Alfa Kartell elnöke, aki leszögezte, az érdekvédők utcára viszik az embereket. A tervek szerint a következő két héten az Alfa Kartell 26 ezer tagja demonstrál majd, de utcára vonulnak az egészségügyben, a belügy kötelékében, a tanügyben és a közigazgatásban dolgozók is. **7. oldal ▶**

Röviden

Szabadrábra helyezték Chiřacot

Négy hónapra szabadrábra helyezték a '89-es temesvári eseményekkor a tömegbe lövő Mihai Chiřacot. Az egykori tábornokot a jilvai börtönben tartották fogva. Chiřac egészségügyi okokra hivatkozva kérte ideiglenesen szabadrábra helyezését. A hajdani belügyminisztert immár 5 alkalommal engedték szabadon – ugyancsak egészségügyi okok miatt. Legutóbb május 5-én hagyta el két hónapra a kórházat, akkor egy nyílt szívűtét miatt kérte szabadrábra helyezését. A szívűtétet elhalasztották: az orvosok indoklása szerint a páciens egészségügyi állapota nem tette lehetővé a beavatkozás elvégzését. 2008 októberében Mihai Chiřacot jogerős határozattal 15 éves börtönbüntetésre ítélték a Forradalom-dossziában.

Az egyik fúró elérte a chilei bányában rekedt bányászokat

Az egyik fúróberendezés 630 méteres mélységig jutott a hétvégén a chilei San José arany- és rézbányában, ahol omlás következtében 33 bányász rekedt a mélyben augusztus elején – közölte egy kormányforrás. Ezzel eljutottak addig a helyiségig, ahova a bányászok fel tudnak kapaszkodni, és megkezdődhetne kimentésük, de a vajat még túl szűk ahhoz, hogy a felszínre lehessen hozni őket. Kiszélesítése hetekig eltart.

Az izraeli Sasz párt szellemi vezetőjének „pálfordulása”

Az izraeli ultraortodox Sasz párt szellemi vezetője, aki három hete gyűlölködő megjegyzéseket tett a palesztinokra, most Hoszni Mubarak egyiptomi elnökhöz intézett levelében kiáll a békefolyamat mellett. Ovadia József izraeli rabbi köszönetet mond Mubaraknak az izraeli és palesztin fél közötti közvetlen tárgyalások létrejöttében játszott közvetítő szerepéért. A rabbi három hete széles körű nemzetközi – köztük egyiptomi – felháborodást váltott ki, mert prédikációjában azt mondta, hogy Mahmúd Abbász palesztin elnöknek „és mindezeknek a gonosz embereknek el kell tűnniük a föld színéről. Istennek sorscsapással kell sújtania őt és ezeket a palesztinokat” – fogalmazott a 89 éves rabbi

Semjén: Szerbia támogatja a magyarok kettős állampolgárságát

Szerbia semmi problémát nem lát abban, hogy a szerbiai magyarok kettős állampolgárságot szerezzenek, sőt messzemenően támogatja ezt – mondta el Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli miniszter a hétvégén Belgrádban az MTI-nek. A politikus Svetozar Cipliccsel, a szerb kormány emberi jogi és kisebbségügyi miniszterével és Ivica Dacic belügyminiszterrel tárgyalt a szerb fővárosban. Semjén Zsolt fontos gesztusnak nevezte, hogy Svetozar Cipliccsel megállapodtak a szerbiai katolikus és protestáns egyházi anyakönyvek visszaszolgáltatásáról, Belgrád ezzel közvetlenül segíti a szerbiai magyarokat abban, hogy felvegyék a magyar állampolgárságot.

Választások Svédországban

Parlamenti választások zajlottak tegnap Svédországban: a voksolás esélyese a jelenleg kormányzó svéd jobbközép koalíció, de először kerülhet be a törvényhozásba – mi több, a mérleg nyelvének szerepét is betöltheti – a svéd szélsőjobboldal pártja. A csaknem hétmillió választópolgár az egykamrás parlament 349 mandátumára szavazhatott. A választások előestéjén nyilvánosságra hozott közvélemény-kutatás szerint Fredrik Reinfeldt kormányfő négy párti koalíciója 4,6 százalékponttal vezet az ellenzéki szociáldemokraták előtt. Egy héttel ezelőtt még 10 százalékpontos különbséget mértek. A skandináv országot a múlt század 20-as éveitől kezdve mindig egyszínű szociáldemokrata kormány irányította.

VI. Benedek a pedofíliáról

Megkövette Londonban a szexuális visszaélések gyermekáldozatait a pápa

Hírösszefoglaló

▶ Megkövette szombati londoni miséjén a katolikus egyházfő az egyházi személyiségek szexuális visszaéléseinek egykori gyermekáldozatait, és a nap folyamán személyesen találkozott is a visszaélések elszennvedőinek egy csoportjával. Késő este tízezrek előtt tartott szabadtéri misét a Hyde Parkban.

VI. Benedek pápa, aki négy napos állami látogatáson tartózkodik Nagy-Britanniában, szombaton először az angol-walesi katolikus közösség londoni főtemplomában, a Westminster székesegyházban mutatott be misét. A szertartáson elmondott homíliájában külön kitért a katolikus papok által a korábbi évtizedekben elkövetett visszaélésekre, kijelentve: mélyesen sajnálja a történeteket. A sértetteket ártatlan áldozatoknak, a visszaéléseket pedig „elmondhatatlan, megvetendő bűnök” nevezte, amely szavai szerint „szégyent és megaláztatást” hozott az egész egyházra. Londoni kommentárok szerint ez volt az eddigi legerőteljesebb bocsánatkérő megnyilvánulás a pápa részéről az egyházat világszerte megrázó visszaélési botrány kibukkanása óta.

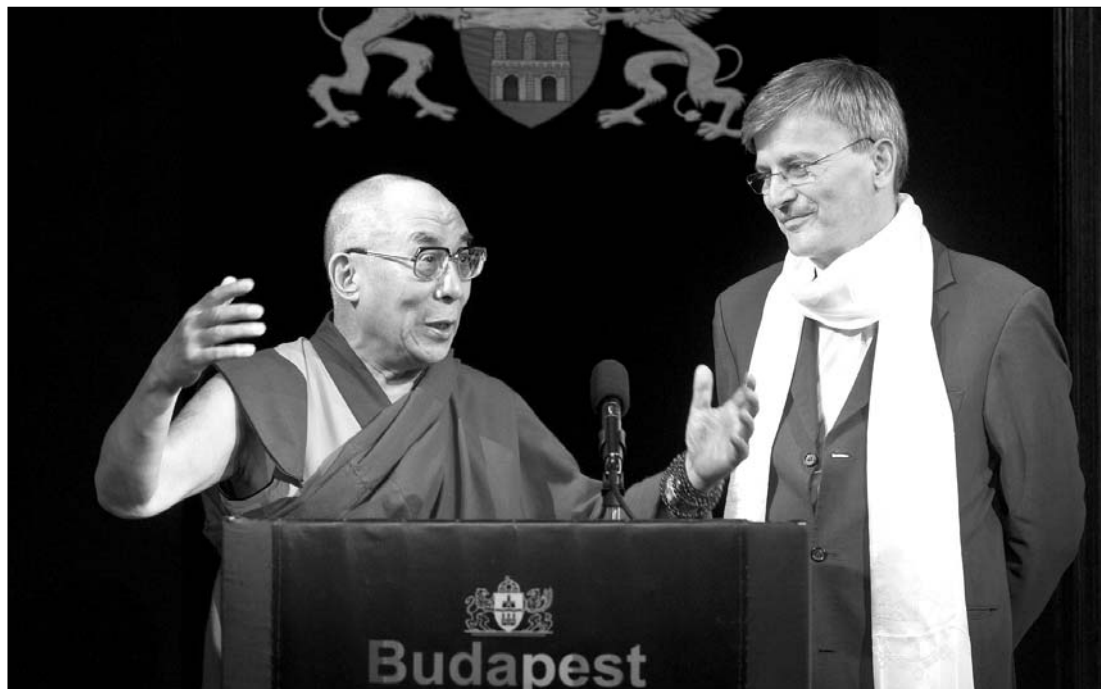
VI. Benedek nagy-britanniai látogatásán egymást követték a tüntetések

Brit katolikus egyházi vezetők nemrég külön nyilatkozatban követték meg a sértetteket. A példátlanul önkritikus hangvételű közlemény, amelyet az Angol-Walesi Katolikus Püspöki Konferencia adott ki április végén. „rettenetes bűncselekménynek”, az egyházra szégyent hozó „mélységes botrány” és „Isten elleni súlyos bűnök” nevezte a gyermekekkel szembeni szexuális visszaéléseket, amelyekre a bocsánatkérő állásfoglalás szerint „nincs mentség”. Szombat délután a szervezők szerint húsz ezer, a rendőrség szerint tízezer tüntető vonult át London központjában, tiltakozva a pápa jelenléte, a gyermekekkel

szembeni visszaélések kezelésének módja, valamint a pápa által a homoszexualitás, az abortusz és az övszerhasználat kérdésében foglalt álláspont ellen. Néhány száz fős tiltakozások a pápa csütörtöki érkezése óta minden olyan helyszínen voltak, ahol az egyházfő megfordult, ám a szombati, londoni demonstráció messze a legnagyobb és legszervezettebb volt.

XVI. Benedek szombat este a pápamobilon végigautózott Londonon; útvonalá mentén, amely elvezetett a Buckingham-palota, a brit királyi család legfőbb londoni rezidenciája mellett is, tízezrek várták és üdvözölték. Késő este a londoni Hyde Parkban 80 ezer hívő előtt tartott szabadtéri misét, és ezzel befejeződött látogatásának londoni programja. Tegnap Birminghambe utazott, ahol boldoggá avatta John Henry Newmant. A XIX. századi nagy angol teológiai gondolkodó sokat tett azért, hogy az anglikán közösség visszatérjen a katolikus gyökerekhez, majd maga is katolikus hitre tért, az egyház szolgálatába állt, és XIII. Leó pápától bíborosi rangot kapott. A birminghami látogatással véget ért a katolikus egyházfő nagy-britanniai körútja. ◀

Budapesten a XIV. dalai láma

Tendzin Gyaco, a dalai láma házigazdájával, Demszky Gábor budapesti főpolgármesterrel együtt lépett a pódiumra

MTI

▶ A buddhista vallás a tudat átalakításával a rossz emberi tulajdonságok leküzdését célozza – mondta a XIV. dalai láma Budapesten a Papp László Sportarénában tartott tegnapi előadásában. A délelőtti előadás végén beavatási szertartást tartottak, melynek során meditációval kérhettek áldást a jelenlévők. A zsúfolt ház és a környező országokból is érkezett mintegy 11 200 érdeklődő előtt tartott tanításában Tendzin Gyaco, a dalai láma rámutatott: „a káros érzelmi berögződések ellen” rendkívül sok erőfeszítést kell tenni, különben ezt a törekvést nem koronázza siker, s a cél elérése érdekében belső biztatásra is szükség van. Mint közölte, a VIII–IX. század fordulóján indult

útjára a tibeti buddhizmus, ezen belül különböző iskolák alakultak ki, melyek tanításai azonban mind Buddha tanításaira alapozódtak és terjedtek a későbbiekben. A dalai láma hangsúlyozta: a szektásodás a tibeti buddhizmuson belül megfigyelhető volt ugyan, de „ostoba dolog a különböző hagyományok között haragot táplálni”.

A XIV. dalai láma hivatalosan hetedszer látogat Magyarországra; legutóbb tíz évvel ezelőtt járt ott. Az idén 75 éves buddhista főpap korábban 1982-ben, 1990-ben, 1992-ben, 1993-ban, 1996-ban és 2000-ben jött Magyarországra. Tendzin Gyaco 1935-ben született Északkelet-Tibetben, paraszti családban. A XIII. dalai láma reinkarnációjaként két éves korában találták rá. A lámát hagyó-

mányosan az elhunyt láma halála napján született csecsemők közül választják. A XIV. dalai lámát 1940. február 22-én iktatták be tisztségébe. Kiskorúsága idején erős angol és amerikai befolyás alatt nevelték.

A dalai láma és a tibeti buddhista szerzetes állam székhelye Lhasza. Mao Ce-tung hatalomra kerülésekor Kínában a kommunista rendszer azonnal bejelentette igényét a tibeti papi államra. A Kínai Vörös Hadsereg alakulatai 1950-ben vonultak be Tibetbe, és 1951-re teljesen ellenőrzésük alá vonták az országot. A velük együttműködő pancsen lámára bízták a helyi „autonómia” irányítását. Az 1989-ben Nobel-békedíjjal kitüntetett dalai láma a kínai hatalomátvitel idején Indiába menekült, azóta emigrációban él. ◀

Választások Afganisztánban

ÚMSZ

▶ A szombati afganisztáni parlamenti választások alatt több erőszakos cselekmény történt, mint a tavalyi elnökválasztás idején, de ezek a támadások összességében kevesebb halálos áldozattal jártak – közölte tegnap a NATO kabuli parancsnoksága. A parlamenti választások napján 485 támadás volt az országban, a tavaly augusztus 20-i elnökválasztás napján pedig 479. Szombaton 22 embert öltek meg: hét polgári személyt, 11 afgán rendőrt és katonát, valamint a nemzetközi erők öt katonáját – mondta egy szóvivő. Ezenkívül megsebesült több mint hatvan afgán polgári személy és a nemzetközi erők 36 katonája. Az ENSZ 2009. októberi adatai szerint tavaly augusztus 20-án, az elnök- és tartományi választásokon 57 embert öltek meg Afganisztánban, de akkor külföldi katona nem volt közöttük. Az afgán választási bizottság szombat este, a szavazóhelyiségek bezárása után közölte, hogy a támadásoknak kétharmadát aknavetővel követték el szavazóhelyiség ellen. Miközben vasárnap megkezdődött a szavazatok előreláthatólag másfél hónapot igénybe vevő összeszámlálása, választási megfigyelők közölték, hogy komoly kétségeik vannak a választások törvényességét illetően. Az Afganisztáni Szabad és Igazságos Választások Alapítvány szerint az ország 4600 szavazóhelyiségéből legalább 389-ben történt valamilyen incidens. Az első adatok szerint a választási részvétellel 40 százalékos volt, de a választási bizottságnak még pontosítania kell ezt a számot. ◀

Băsescu mégis beszél Vânturól

ÚMSZ

▶ A brüsszeli újtjáról hazatérő Traian Băsescu államfő a hétvégén úgy kommentálta a Realitatea sajtótröszt tulajdonosa, az előzetes letartóztatásból csütörtökön szabadult Sorin Ovidiu Vântu üzletember ügyét, hogy „mindenkinek felelnie kell tetteiért, azoknak is, akik pénzt loptak a FNI-ből, FNA-ból, kóolajból”. Az ország első emberének állásfoglalása meglepőnek számít annak fényében, hogy Vântu vizsgálati fogsága alatt következetesen megtagadta a válaszadást a „sajtómogul” öt érintő vádjaira. „Nem értem, hogy a sajtó miért próbálja elültetni azt a gondolatot, hogy az államfő ilyesmivel foglalkozik. Kérem, induljanak ki abból, hogy olyan elnökük van, aki nem alacsonyodik le arra a szintre, hogy ’odaszóljon’ egy bírónak vagy egy ügyésznek” – feddte meg az újságírókat akkor Băsescu, hozzátéve: efféle praktikák „más korokban” voltak használatosak. Mint arról tájékoztattunk, Vântu múlt szerdai bírósági tárgyalásán elmondta, hogy Traian Băsescu államfő 2007-ben „médiatámogatást” kért tőle annak érdekében, hogy megakadályozza a felfüggesztésére indított kezdeményezést. Továbbá azzal vádolta az államfőt, hogy küldöttein keresztül kérte a sajtótröszt részvényeinek egy részét, majd ennek megtagadása után rászabadította az adóhatóságot. Egy későbbi állásfoglalásában Valeriu Turcan elnöki szöveg „őszintétlenek” nevezte Mircea Geoană azon kijelentését, hogy Vântu letartóztatása „régie elvtársak” közötti leszámolás, különösképpen annak fényében, hogy a PSD volt elnökjelöltje az üzletember „őlebeként” viselkedett a választási kampány finisében. ◀

Kipakolt Vlădescu

M. Á. Zs.

▶ Az Emil Boc miniszterelnök és Traian Băsescu államfő közti kapcsolat dinamikájába adott rálátást tegnapri tévéinterjújában Sebastian Vlădescu. A volt pénzügyminiszter a Pro TV-nek adott interjúban elmondta, a két vezető közötti kapcsolat nem felhőtlen. Emil Boc egyébként ma az ország helyzetéről számolt be a parlamentben, Traian Băsescu államfő pedig holnap saját kérésére kap szót, hogy „létfonosságú belpolitikai kérdésekről” értekezzen a honatyákkal. Mindközben egy IRES-felmérés szerint a kabinet népszerűsége történelmi mélypontra – 9 százalékra – süllyedt.

„Tudtommal Traian Băsescu elnök úr mindvégig támogatót, az Emil Boc kormányfővel fenn tartott kapcsolatomban nem működött” – magyarázta leváltásának okát Sebastian Vlădescu volt pénzügyminiszter. A Pro TV-nek adott tegnapri interjújában „nagyon helyes döntésnek” nevezte a leváltását, különösképpen azért, hogy a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) a kormányalakítás mellett döntött, és nem a miniszterelnöktől vonta meg a bizalmat. Arra az újságírói felvetésre, hogy mindeddig Traian Băsescu vezette az országot, Vlădescu nem foglalt állást, szerinte mind az államfő, mind a miniszterelnök „hatalommal rendelkező személyek”, Boc mellett szól viszont az is, hogy a nagyobbik kormánypárt kiállt mellette.

A volt pénzügyminiszter szerint a kormányfő nem képes megérteni a gazdasági helyzet bonyolultságát és nehézségeit, de a kabinet többi tagja sem ért ehhez a

területhez. Hozzátette: Bocnak „kevés fogalma” van a romániai gazdasági helyzetről, elsősorban szakmai háttérben fakadóan. Az egyébként pártfüggetlen Vlădescu szerint a jelenlegi kormánytagok közül senki nem rendelkezik a gazdasági helyzet teljes megértésének képességével.

Mint Vlădescu elmondta: ő már januárban tudta, hogy szigorú gazdasági megszorításokra van szükség, de a kormány májusig nem merete vállalni a döntések politikai felelősségét. Hozzátette, a megszorításokat nem jelentheti be a pénzügyminiszter, az erre vonatkozó döntéseket politikailag is vállalnia kell a kormánynak, mivel népszerűtlen döntésekről

van szó, amelyek jelentős politikai veszteséggel járnak a kormányerőkre nézve. „Nagyon nehéz vállalni ezt a politikai veszteséget olyan drámai választás után, mint amilyen az államfőválasztás volt. Szükség volt bizonyos időre, hogy az illetékesek meggyőződjenek, nincs más megoldás, mivel mindig reménykedtek, hogy van alternatívája a nyugdíjak és a fizetések drámai csökkentésének” – mondta Sebastian Vlădescu.

A volt pénzügyminiszter úgy véli: ha a világgazdaságban nem következnek be valamilyen újabb drámai esemény, Romániában nem kell újabb megszorításokat alkalmazni 2011-ben. ◀

Sebastian Vlădescu szerint Emil Bocnak fogalma sincs a gazdaságról. Fotó: Mediafax

Képmutatók bálja

Mára a régi mondás: „ha egy probléma megoldását el akarod odázni, hozz létre egy szakértői bizottságot!”, átalakult eurokonformmá: „ha egy problémát nem vagy képes megoldani, szervezz róla (nemzetközi) konferenciát”! Most egy darabig a romakérdésről fognak elkonferenciázni Európa-szerte, miután a reális problémára adott rossz válasz – méltán – romba döntötte egy ország és államfője tekintélyét. Nicolas Sarkozy a cigányok kitoloncoltatása előtt is a baklövések egész skáláját követte el, de itt inkább az a képmutatás a szemet szűrő, ahogyan a cigányokat „adó” országok vezetői, miután nem voltak képesek/hajlandók bármit is tenni ez ügyben, most méltatlankodnak a franciák gestusán, cinikusan emberi és európai jogokra hivatkoznak. Persze ugyanakkor elkönnyelhetik társaik alig visszafojtott megvetését – és majdan a bosszúját. Eközben a népharag és az idegengyűlölet mindenütt csak tovább erősödik, a francia lakosság nagy része – minden államfő-ellenességével együtt – helyesli a cigányok hazakiűlését, ezt a jogsértő döntést. (Cikkünk címe egy francia europarlamenti képviselő kifejezése, akinek az alapkérdésben nincs igaza, de igaza van akkor, amikor másokat képmutatással vádol.)

A képmutatás, persze, óhatatlan velejárója, mondhatni kísérőjelensége a politikának. Hányszor tapasztaljuk, hogy egy párt kormányra kerülve szóról szóra azt csinálja meg, amiben kézzel-lábbal – olykor antidemokratikus eszközökkel, az utcát fölláztatva – megakadályozta az előző kormányt! A képmutatás annak elhitetésében áll, hogy a „másik” rosszat akar, a népek, nyilván (sőt a Népek), „mi” pedig jót akarunk neki akkor is, amikor ugyanazt csináljuk, amit ellenfelünk szándékozott. A demagógia, a populizmus: a képmutatók mindig kéznél lévő, gyenge demokráciákban hatásos fegyvere.

Az ellenzék felelőssége ezért (is) óriási: nem elég a hatalmi logika szerint pusztán megfordítani a politikai viszonyokat, kormányzásra kerülnie, annál fontosabb mindközben megőrizni a demokratikus intézményrendszert és annak jó működését, a jogállamiságot és a társadalom biztonságát, stabilitását. És, igen, a reformok irányába mozdítani a dolgokat.

Figyeljünk fel a hangsúlyeltolódásra, amely a hazai politikában egyidejűleg mind világszablonban érzékelhető! Mintha a kormány lassankint nem csak szajkózná a reformtörekvéseket, hanem tenne is ez irányban – amiben öröndetesen és egyértelműen a magyar miniszterek a leghatékonyabbak. Az ellenzék pedig szinte bevállaltan csupán a hatalom megszerzésére összpontosít – hogy aztán maga segítse elő az elkerülhetetlen változásokat. Milyen ellenzék az, amelyik „bizalmatlan” a legmélyebb reformintézkedéseket bátran meghozó egészségügyi miniszter iránt (miután egy tragikus, de semmiképpen sem annak a hatáskörébe tartozó baleset után demagóg módon a lemondását kérte)?

... Európában, Magyarországon, Romániában járják a táncot a képmutatók. Szüreti bál ez a javából: leszüretelik hosszú és kirató bajtermesztői munkájuk gyümölcsét.

Politikai kannibalizmus a PNL árnyékkormányára?

M. Á. Zs.

▶ Ellenzéki szinten megnyilvánuló politikai kannibalizmusnak nevezte Mircea Geoană, a szenátus szociáldemokrata párti (PSD) elnöke a Nemzeti Liberális Pártnak (PNL) azt a kezdeményezését, hogy Crin Antonescu pártelnök vezetésével tizenegy tagú árnyékkormányt állított fel. „Mi próbálunk velük együttműködni, párton belül komoly vitákat folytatunk ennek érdekében, mert hiszünk abban, hogy erkölcsi kötelességünk minél hamarabb leváltani a mostani kormányt. És akkor jön ez...” – méltatlankodott a PSD volt elnöke. Hozzátette: ezzel a kezdeményezésével a liberális elnök megtorpedózta az eddigi közös munkát. A nagyobbik ellenzéki párt tiszteltbeli elnöke, Ion Iliescu sem értett egyet a liberális árnyékkormány felállításával, szerinte a brit kétpárti rendszerben meghonosodott módszer nem alkalmazható Romániában. „A mi többpárti rendszerünkben ez kissé bolondos kezdeményezés” – ítélték ezt a volt államfő.

A szociáldemokrata kritikák alanya, Crin Antonescu liberális pártelnök a Realitatea hírtelevízióknak adott interjúban „rosszindulat nélkül” úgy kommentálta Iliescu

megjegyzését, hogy a volt államfőnek „öt-hat évre volt szüksége ahhoz, hogy megszokja a többpárt-rendszert”, így hát nem is várta el a PSD-től, hogy örüljenek egy árnyékkormány felállításának. „Igaz van viszont abban, hogy az árnyékkormány intézménye a kétpártrendszer jellemzője. Hiszem és remélem, hogy a következő választási ciklussal kezdődően mi is eszünk oda. Az RMDSZ-t leszámítva lesz két egymással rivalizáló párt: a PNL a jobboldalon, és a PSD a baloldalon” – fogalmazott Antonescu. Geoană „politikai kannibalizmusra” vonatkozó vádját a liberális elnök visszautasította, szerinte a PNL-nek nem áll szándékában lemondani a szociáldemokratákkal beindított ellenzéki akciókat. ◀

A talárosok elé viszi a PSD az új nyugdíjtörvényt

ÚMSZ

▶ Bár a parlament két háza a múlt hét közepén megszavazta a nyugdíjtörvény módosítását, amit így már csak az államfőnek kell aláírnia és kihirdetnie, korántsem biztos, hogy a jelenlegi formában lép hatályba. A legnagyobb ellenzéki alakulat, a Szociáldemokrata Párt (PSD) ugyanis már jelezte, az alkotmánybírók támadja meg a törvényt, mert annak egyes előírásai szerintük ellentmondanak az alaptörvénynek. Victor Ponta, az ellenzéki alakulat elnöke „egyfajta Ali Babának, a Demokrata-Liberális Párt rablóvezérének” nevezte Roberta Anastase alsóházi elnököt, aki „csaló és bandita” stílusban számolta meg a nyugdíjtörvényre leadott szavazatokat. „Bármelyik demokratikus államban Roberta Anastasét, nem pedig Vântut vagy a giulești-i kórház ápolónőjét tartóztatták volna le. A házelnök a plénumban jelen levő 80-82 képviselőt 170-nek ’számolt meg’, ami egyértelműen bűnügyi eset és a román demokrácia ellen támadásnak minősül” – vádolt Ponta. Hozzátette: az eset súlyosbítja, hogy mindezt „az egész ország nyilvánossága előtt

engedte meg magának Roberta Anastase”.

A szociáldemokraták szerint nem lenne szabad csökkenteni az úgynevezett különleges nyugdíjakat. A PSD-sek egyebek mellett azért sem szavazták meg a jogszabályt, mivel a nyugdíjpont értéke idén a bruttó átlagbér 39 százalékára csökkent, s egyáltalán nem kizárt, hogy az elkövetkező években a kritikus 30 százalékéig süllyedhet. Ugyanakkor a nagyobbik ellenzéki párt honatyái szerint az is elfogadhatatlan, hogy a nők nem mehetnek a férfiaknál két évvel hamarabb, azaz 63 éves korukban nyugdíjba.

„Nekem sem tetszik a nyugdíjtörvény – válaszolta Markó Béla arra az újságírói kérdésre, hogy mit szól ahhoz, hogy a PSD megtámadja az alkotmánybírók jogszabályt. Az RMDSZ elnöke elmondta: nem ért egyet a jogszabály egyes rendelkezéseivel, ennek ellenére úgy véli, a törvény megteremtí a keretet arra, hogy a nyugdíjak kérdésénél egy egyszerű rendszer szabályozza, ugyanakkor a járandóságok közötti gyakorta igen jelentős különbségek kiegyenlítése szempontjából is előrelépésnek számít a törvény. ◀

Román lapszemle

Az országban több polgármesteri hivatal is zárolta azok bankszámláit, akik nem fizették ki adóikat, járulékaikat. Csak azok menekülhetnek meg az azonnali fizetés elől, akik munkakönyv nélkül dolgoznak, és akiknek nincs egyetlen bankszámlájuk sem. (Gándul) ▶ Egyleges fizetést kapott múlt hónapra Ion Lucian színész, a bukaresti Excelsior színház igazgatója. Néhány hónappal ezelőtt választania kellett a nyugdíj és a fizetés között, a mester az utóbbit választotta. (România Liberă).

Kormánystratégia: borúra derű?

A Boc-kormány kidolgozta a 2011–2013 közötti időszakra szóló pénzügyi-költségvetési stratégiát, amely a (közel)jövő tekintetében egyaránt ború- és derűlátó.

Bogdán Tibor

► A kormány három éves pénzügyi-költségvetési stratégiájából egyértelműen kitűnik, hogy a kabinet által eredetileg csupán az idei esztendő végéig szóló 25 százalékos közalkalmazotti bércsökkentés, és több más megszorító intézkedés jövőre is fennmaradhat.

A siker kulcsai

A fizetések növelése ugyanis attól függ, mennyire sikerül karcsúsítani a közalkalmazotti apparátust, és hogyan alakulnak a következő időszakban a gazdasági és szociális mutatók. A stratégia szerint ugyan a közalkalmazottak évi béremelésben részesülhetnek, de csak akkor, ha sikerül lecsökkenteni a költségvetési szektorban a személyzeti kiadásokat. A kormány elkép-

zelése az, hogy 2011 januárjától egészen 2012 végéig végrehajtják a közalkalmazotti szektor bérezési és rangsorolási rendszerének reformját, ami a tisztségek számának csökkentését, a névleges bérezésre történő fokozatos rátérést és a tisztviselők bércsökkentését jelenti. E célból felülvizsgálják a Munkatörvénykönyvet, és a kollektív munkaszerződéseket, a bérezési rendszert nagyobb rugalmassággal ezáltal szavatolva. Az intézkedések keretében a közalkalmazottak esetében jövőre is megtiltják a tizenharmadik fizetés, illetve a vakációs jutalék folyósítását, 2011–2013 között pedig a miniszterek és más vezető beosztású tisztviselők csupán külön törvényes felhatalmazással biztosíthatnak alárendeltjeik számára adóleírásokat, illetve bérkiégszítéseket.

Változatlan adószint

A Boc-kormány ígérete szerint a társadalombiztosítási járulékok összegét 2013-ig nem módosítják, ez érvényes a 16 százalékos egységes adókulcsra is. A stratégia szerzői leszögezik: 2011–2013 között a jövedelemadó ből a bruttó nemzeti össztermék 3,3–3,4 százalékának megfelelő összeg kerülhet az állampénztárba. Az ugyan csak 16 százalékos szinten maradó nyereségadó nyomán befolyó állami bevételek 2013-ra elérhetik a bruttó nemzeti össztermék 2,1 százalékát.

A dokumentum nem közöl konkrét adatokat a hozzáadott értékadó alakulásáról, csupán annyit szögez le, hogy a kormány tiszteletben tartja mindazokat a vállalásokat, amelyeket Románia tett a Nemzetközi Valutalappal, a Világbankkal és az Európai Bizottsággal megkötött szerződésben. Azt nem pontosítja, hogy ez az adó közepes időtávon megmarad-e a jelenlegi 24 százalékos szinten, avagy sem.

Konkrét számokat ad viszont a munkaerő létszáma-

nak csökkentése tekintetében: további 100 ezer közalkalmazott elbocsátását helyezi kilátásba, így a közalkalmazottak száma év végére nem haladja meg a 4,6 milliót. A munkanélküliségi ráta 8,5 százalékos lesz, ami 760 ezer nyilvántartott állás nélküli személyt jelent. A legnagyobb elbocsátások a cipőgyártó ágazatban, a fémszerkezetes építkezéseknél és általában az építkezéseknél, a bútorgyártásban és a kereskedelemében várhatók. A közgazdasági és az egészségügy területén eddig már összesen 37 ezer alkalmazottat bocsátottak el.

Ígéretek – választási évre

Ennek ellenére, a kormánystratégia közepes távon a munkaerő-piaci helyzet javulását ígéri. A kabinet szerint már jövőre fellendül a gazdasági tevékenység, így munkahelyek jöhetnek létre. A foglalkoztatottak száma 2011-ben fél százalékkal emelkedhet, a növekedés üteme 2012-ben elérheti az egy százalékot, 2013-ban pedig, némi visszaeséssel ugyan, de

szintén növekedő, 0,8 százalékos trend várható, az időszak végére pedig a közalkalmazottak száma 4,77 millió lesz.

Ezzel a jövő évtől kezdve természetesen visszaesik az állás nélküliek száma, amely 2012 elején akár a 2009-ben jelzettől is kisebb lehet.

A kormány derűlátó az átlagos bérszintek alakulásának tekintetében is: jövőre a bruttó átlagfizetés összege 2022 lej lesz, vagyis 5,9 százalékkal haladja meg az idei évi átlagos szintet. A bérek a következő két évben is emelkednek, átlagos szintjük 2013-ban 2232 lej lesz.

Ennél jóval lassabb ütemben gyarapodnak azonban a reálbérek: növekedésük 2011-ben 0,4, egy évre rá 1,5, a stratégia által átfogott időszak végére, azaz 2013-ban 1,7 százalékos lesz.

Optimista előrejelzéseket tartalmaz a költségvetési kiadásokat szabályozó rész is, ami ilyen vonatkozásban 2012-re 7 százalékos növekedést irányoz elő. Mindez értelmet azonban arra gondolva, hogy ez az esztendő választási év lesz.

A stratégia jelentős beruházásokat ígér a személyzeti költségek és a szociális segélyek területén – utóbbira az idei 68,16 és a jövő évi 68,96 milliárd lej helyett két év múlva 72,25 milliárd lejt költenek majd; a kormány egyben 3,9 százalékos gazdasági gyarapodással számol. Jövőre azonban a legtöbb esetben még mindig befagyaszta maradnak a költségvetési kiadások. A személyzeti ráfordítások összege 2011-ben a jelenlegi 42,15 milliárd lejről 40,2 milliárdra esik vissza, 2012-ben viszont már eléri a 42,2 milliárd lejt, vagyis enyhén meghaladja az idei szintet. A 2012-es választási évre a kormánystratégia hatalmas ugrást irányoz elő a beruházásoknál: a jövő évi 33,93 milliárd lejjel szemben 2012-ben közel 8 milliárd lejt fordítanak majd ilyen célra.

A stratégia szerint egyébként jövőre kevesebb pénz jut majd állami alapokból az oktatási, a mezőgazdasági, a védelmi, a belügyi és a gazdasági tárca számára, többet kap viszont a munkaügyi, a közlekedési és a környezetvédelmi minisztérium. ◀

Uniós segélykonferencia lesz a romakérdésről

Felbolygatta az egész Európai Uniót a romakérdés: terven kívül ez volt a fő téma az állam- és kormányfők elmúlt héten megrendezett csúcsértekezletén is. Brüsszel most azt tervezi, hogy külön segélykonferencián keresnek megoldást a jelenségre.

Gy. Z.

► Az Európai Unió októberben széleskörű konferenciát tervez Bukarestben a romák számára szervezendő segélyprogramról. A különösen a franciaországi csoportos kiutasításokat követően megfogalmazott erőteljes kritikák után mindenképpen mérlegelni kell, hogy az egyébként már létező programokat miként lehet az eddiginél jobban megvalósítani – nyilatkozta a hét végén Andor László szociális ügyekkel foglalkozó biztos a *Profil* című osztrák hetilapnak. Az EU-nak ugyanis „átfogó támogatási programja” van a különböző cigány népcsoportok – a romák és a szintik – számára, az érintett tagországok azonban, mint Románia és Bulgária is, a rendelkezésre álló pénzt nem hívták le a kellő mértékben.

Költözés, letelepedés

Andor keményen bírálta a francia kormányzatot: „Úgy vélem, itt meglehetősen olcsó és átlátszó módon arra történik kísérlet, hogy egy különösen sérülékeny csoport számlájára népszerűség-

hez jussanak.” Európában azonban „nem lehet helye a rasszizmusnak és az idegengyűlöletnek”. Augusztus eleje óta szófiai kormányzati adatok szerint mintegy negyven bolgár romát utasítottak ki Franciaországból, miközben a hazatoloncoltak túlnyomó többsége (a számuk nyolcezerre tehető) romániai eredetű. Talán ez a nagy különbség a legfőbb indoka annak, hogy a bolgár kormány gyakorlatilag üdvözölte Párizs lépéseit. „A jog a szabad költözködéssel nem jelenti egyúttal a letelepedési jogot is” – jelentette ki Nikolaj Mladenov külügyminiszter a bolgár állami rádióban; szerinte ugyanis a romák beleegyezése a hazatérésre a francia lépés jogszerűségét igazolja. (A szófiai kormány a 2011-re várható schengeni belépést hozta fel visszafogottságának indokául.) Eközben Szófiában nagyjából százötven roma tiltakozó gyűlést szervezett a francia nagykövetség épülete elé, hogy Nicolas Sarkozynek címzett levélben ítéljék el az elnök és kormánya „diszkriminációs politikáját”. A tüntetők pártját fogta a szocialista köztársasági elnök,

Roma csendélet – valahol egy nyugat-európai város határában létesített illegális telepen

Georgi Parvanov, aki ugyan csak bírálta Párizs lépését.

Menjenek Luxemburgba!

A keresztútban Sarkozy áll, akit az elmúlt héten a kedvenc öltözéke után brüsszeli berkekben csak „a piros ruhás nőként” emlegettek a legfőképpen. Az imár harmadik EB-posztját betöltő politikusasszony azt találta mondani, hogy a francia eljárás, a zsidók és a cigányok második világháborús deportálására emlékezteti őt. A gall kakas módjára viselkedő köztársasági elnök vele született cinizmussal úgy reagált: „Ha Viviane Reding annyira sze-

reti a romákat, üfögdjja be őket Luxemburg.” A kormányának lépéseit nem túlságosan lelkesedő francia külügyminiszter, Bernard Kouchner is megjegyezte: „A legjobb volna, ha a brüsszeli biztosasszony újraolvassza a történelmet.”

A francia államfő úgy viselkedett ezen a csúcsértekezleten, mint elefánt a porcelánboltban, és akivel csak lehetett, összevesztett. Heves szópárbajt folytatott José Manuel Barroso főbiztossal, és sikerült Németországnál is kihúznia a gyufát, amikor Angela Merkel kancellárra hivatkozva az állítólagos németországi romatáborok küszöbön álló kiürítéséről beszélt. A berlini kormány azonnali cáfolta ezt a közlést.

A német gyakorlat

A *Die Welt* című tekintélyes német napilap szombati számában viszont *Németország 10 000 romát akar Koszovóba kiutasítani* címmel a DPA általi hírugynökség jelentése alapján terjedelmes cikket közöl. A hazaszállítandók ahhoz a mintegy tizennégyezer megtúrt koszovóihoz tartoznak, akiknek a szövetségi köztársaságból haza kell térniük a balkáni államba. Alapul a Thomas de Maizière német és Bajram Rexhepi koszovói belügyminiszter által a „kiutasásra kötelezett személyek” hazatelepítéséről áprilisban aláírt szerződés szövegét, bár ez a megállapodás „lépcsőzetes hazatelepítésről” szól, és évente kétezer-ötszáz embert érint.

A Német Szintik és Romák Központi Tanácsa felhívást intézett a szövetségi kormányhoz és a tartományokhoz, hogy semmilyen etnikai kisebbséget se toloncoljanak ki Koszovóba, mivel a romák ott változatlanul erőszakos cselekményeknek vannak kitéve. Berlin azzal utasította el a felhívást, hogy a szerződés mindenben megfelel a nemzetközi előírásoknak, miként az Európai Unió által harmadik országokkal kötött megállapodásnak is. A cikk szerint azok a külföldiek, akiket származási országukban üldöztes és kínzás fenyeget, Németországban menedéket vagy menedékes védelmet élveznek. A többieknek azonban haza kell térniük. Idén az első félévben mindössze nyolcvanhét romát toloncoltak vissza Koszovóba. Ehrhart Körting berlini belügyi szenátor egyebek mellett azt hangsúlyozza, hogy „sok polgárháborús menekült jut itt munkához, pénzt keresnek, a gyermekeik itt szocializálódnak”. A valódi problémát Körting az EU-tagországból, Romániából és Bulgáriából érkező romákban látja. Feketének dolgoznak építkezéseken, éttermekben, autószerelőként takarítanak, nyilvános közlekedési eszközökön muzsikálnak, vagy a gyermekeiket koldulni küldik. A berlini Neunkölln kerületben ezért szociális munkásokból, a hatóságok és a rendőrség embe-reiből „polgári szolgálatot” szerveztek, hogy a romákkal és a romák soraiban keletkező konfliktusokat kezeljék. ◀

Lap-top

A hétvége címe. A cigányok lerobbantják a francia-német motort, *Adevărul*.

Magyarázat. És ezzel Románia megint történelmi tettet hajtott végre, róla beszélnek világszerte. A francia-német motor, amely Európát hajtja (hajtotta?) valóban csúnyán köhög. Am a sok elkeseredett, elgondolkodó európai arc között volt egy értelmesen figyelő, lazán fölényeskedő, vidáman vigyorgó is – nos, a kié? Eltalálták.

Halálos döfés. Cristian Tudor Popescu a *Gândul*ban arról ír, hogy Sorin Ovidiu Vântu kiengedése a börtönből voltaképpen jelzés arra nézve, hogy Traian Băsescu napjai meg vannak számlálva. „Nem hiszem, hogy van Romániában normális ember, aki azt gondolná, hogy S. O. Vântu ártatlan” – írja a szerző, majd megállapítja: „olyan emberek, akik évtizedeken át gyakorolták, hogy kiszaglásszák, merre és miként mozdulnak el a hatalmi központok, most megállapították, hogy – amint az elnök volt magasztalója, „Cărtărescu író” is ijedten közölte velünk – Băsescu kora lejárában van. Ennélfogva Vântu kiszabadításával az elnöknek megadták a kegyelemdőfést.” (Itt a szerző részletesen, a politikát is belekeverve leír egy műveletet, amelyet a nép egyszerűen tökönszúrásnak nevez.) A sors már-már igazságtalan iróniája az lenne, ha végül Băsescu egyedül, nem pedig Vântuval jutna rács mögé.

Helyes! Említett írásának végén CTP bejelenti, hogy a *Gândul* elektronikus változatában megszünteti a hozzászólások lehetőségét. Egyetértünk, annyi rágalom és annyi emberi méltóságot megalázó szenny, mint amit felbérelt párt-bértollnokok „szervezetteren” (elképzeltető, hogy fizetség ellenében) egy-egy ilyen cikk ürügyén kiöntenek, végzetesen káros az olvasó lelki és szellemi higiéniájára.

A nap állírá. Miután Emil Boc apukája bevallotta, hogy a fia és az államelnök összeszólalkozott, Emil Boc anyukája felcsattant, mondván, hogy az öreg butaságokat beszél: valójában Traian Băsescu Elena Udreával, a következő Boc-kormány miniszterelnökével civakodott.

Minden napra egy mondás

„Nincsen a földön semmi jó, amelynek forrásánál ne találhánk valami ocsmányságot.”
Anton Pavlovics Csehov

Határozatlanság

Horváth István

Öngyilkosság

SZELLEMLIDÉZÉS

A legtöbb ember, tudatosan vagy öntudatlanul örökösön öngyilkosságot követ el. A szélsőséges formája ennek, ha valaki kiugrik az ablakon. Talán akkor kezdődik, amikor az első ellenállás és kudarcélmény jelentkezik. Falat építünk önmagunk köré, és e mögött éljük a magunk elkülönült életét – ettől még lehetnek férjünk, feleségünk és gyerekeink. Ez az elkülönült élet az öngyilkos élet, ez a vallás és a társadalom elfogadott moralitása. Az elkülönülés cselekedetei folyamatos láncolatot alkotnak, és habórúhoz, önpusztításhoz vezetnek. Az elkülönülés öngyilkosság, akár az egyes emberről, akár a közösségről, akár a nemzetről van szó. Mindegyik önazonosságban, énközpontú tevékenységet folytatva, az alkalmazkodás önbekérítő szomorúságában akar élni. Öngyilkosság, amikor a hit és a dogma vezet kézen fogva. (...) Ha valaki rettenetesen okos, adhat valamilyen értelmet az életének – a szakértők mindig is ezt tették –, de azzal, hogy emellett az értelem mellett kötelezi el magát, öngyilkosságot követ el. Minden elkötelezettség önpusztítás, akár Isten, akár a szocializmus, akár bármi más nevében történik. Ön azért szűnt meg létezni, mert nem tudta megszerezni azt, amit akart; vagy elvették onttól; vagy olyan különleges ajtón akart bemenni, amelyik szorosan be volt zárva. Mivel a szomorúság és a gyönyör önbekérítő természetű, ezért az elfogadás és a ragaszkodás az elkülönülés sötéttségét hozza magával. Nem élünk, örökké öngyilkosságot követünk el. Az élet akkor kezdődik, amikor az öngyilkosság véget ér.

Jiddu Krishnamurti: *Nincs más forradalom.*
Fordította: Erős László Antal

Behúzott függönyökkel

A vicc szerint, amikor a Szibéria-expressz üzemanyaghiány miatt elakadt, a mozdonyvezető, Lenin kiadta az ukázt: aprítsák fel és vessék a kazánba a szerelvény bútorzatát. A vonat tovább haladt, majd ismét leállt. Ekkor az új masinista, Sztálin megparancsolta: vessék a kazánba az utasok egy részét. Amikor ismét elakadt, a harmadik váltásban dolgozó Brezsnyev elrendelte, húzzák össze a függönyöket, és tegyenek úgy, mintha haladnának.

Valahol itt tart jelenleg az ötödik Boc-kormány is, miután a haladás nevében már feláldozott mindenkiket, akit csak lehetett. A 25 százalékos bércsökkentéssel a közalkalmazottak csak nemrég bűnhődtek meg a dübörgő gazdaság „üzemanyaghiányáért” – voltaképpen a mozdonyvezető, a fűtők hozzá nem értéséért –, de a megcsontított fizetésük még boldogok lehetnek ahhoz a százezres tömeghez képest, amely állásával együtt teljes fizetését veszíti el. A mezőgazdaságban dolgozók állami szubvenció nélkül maradnak, a krónikus pénzihiánnyal küszködő kormány még a beígért nyomorúságos összegeket sem tudja időben – vagy egyáltalán? – kifizetni, márpedig ebben az ágazatban egyáltalán nem mindegy, mikor jön a pénz: az égető kampánymunkák vagy pedig télvíz idején. A pedagógusok az 50 százalékos választási béremelés helyett maguk is az eddiginél laposabb borítékokkal mehetnek haza fizetésnapon, az orvosokat államfői szinten tanácsolják el külföldre. A nyugdíjasok ugyan megúszták a 15 százalékos csökkentést, ám 16 százalékos adó kivétele fenyegeti őket, miközben a nyugdíjpontra értéke – a 7-8 százalékos infláció ellenére – a honatyák friss döntése értelmében változatlan marad; a munkanélküliek az eddiginél is kisebb segélyre számíthatnak. A magánszektor alkalmazottai már tavaly megfizettek a politikai osztály felelőtlenségéért, a különféle szociális juttatások drasztikus megvonása pedig, akár csak az öt százalékos áfaemelés, a teljes lakosságot érinti.

Ilyen körülmények között a kormánynak immár nincs kit feláldoznia – hacsak önmagát nem. A Băsescu-Boc kettős azonban továbbra is mindent megtesz saját hatalmának bebetonozásáért, recte privilégiumainak megőrzéséért. Az „államfői párt” hírek szerint törvénytervezetet készít elő, amelynek értelmében az államfőt csak akkor függeszthetnék fel tisztségéből, ha a népszavazáson nem az urnához járulók, hanem a szavazati joggal rendelkezők több mint fele, azaz 9 millió választó voksolna erre. Márpedig, a jelek szerint, ameddig Băsescu marad, addig Bocnak sem kell távoznia.

Húzzuk be hát jó szorosan a függönyöket!

Bogdán Tibor

Két alma mennyi szőlő?

Végre mifelénk is nem egy mű- vagy álvita a médiáról. Ambrus Attila (*Betű és lélek*, ÚMSZ, szeptember 15.) a demokrácia védelmében a cenzúra bevezetésének szándékával vádolja Máté András Levente RMDSZ képviselőt, mivel csatlakozott Silviu Prigoană törvénytervezetéhez, miszerint a nyomtatott, valamint az online médiát is az Országos Audiovizuális Tanácsnak (CNA) kellene ellenőriznie. Az ügyvéd-politikus vagy politikus-ügyvéd viszont megmagyarázza. (*Az önmérséklet nem cenzúra*, ÚMSZ, szeptember 17.) hogy csupán az alapvető emberi jogokat sértő sajtómagatartást büntetné, és nem is az CNA, hanem a törvényerőre emelt, de a szakma által összeállított etikai kódexek segítségével, és ugyanakkor bízik abban, hogy parlamenti vita során a szóbanforgó kezdeményezés átalakítható.

Én abban bízom, hogy egyáltalán nem lesz parlamenti vita. Prigoană törvénytervezete ugyanolyan súlyos fogalmi zavarokban szenved, és egy kis hétköznapi párhuzammal szólva voltaképpen arra alapoz: hogyha az al-

mát is fogyasztjuk és a szőlőt sem vetjük meg, akkor ezt is meg amaszt is ugyanazon szabályok szerint lehet természeteni, mivel mindkettő gyümölcs. Egészen röviden: Prigoană a hazai audiovizuális törvény néhány cikkelyének módosításával azt szeretné elérni, hogy a nyomtatott és az internetes újságok megjelentetését is működési engedélyhez kössék. Amennyiben pedig a tájékoztató sajtó – így nevezi a szerző munkájának tárgyát – félretájékoztat vagy rágalmaz, akkor ezeket a hét évre megadott engedélyeket különböző időtartamokra fel lehet függeszteni, a nyomtatott újságok nem jelenhetnek meg, önálló vagy internetes változatukat pedig a szerver-tulajdonosok szedik majd le a tárhelyekként szolgáló számítógépekről. Az indítványozó mindennek szükségességét az újságíró-szakma pontos szabályzatokba foglalásának hiányával magyarázza. Mivel a médiamunkásoknak nincsen olyan szakmai-munkaköri leírásuk mint az orvosoknak, ügyvédeknek, színészeknek és így tovább, akkor ennek hiányát valamiféle más szabályozással kell helyettesíteni.

Mindenekelőtt a fogalomzavarok miatt nem kellett volna csatlakoznia a tervezetnek.

Prigoană voltaképpen ugyanabba a hibába esik mint azok az innen-onnan - és főként a médiából - csipegető politikusok, akik úgy érzik, hogy mindenhez értenek: ma az árvízvédelemhez, holnap a biztosításokhoz, holnapután pedig a szilvalekvár főzéséhez, a szépségversenyekhez és a felnőttoktatáshoz. Miközben nem veszik azt a fáradságot, hogy tisztában legyenek egy-egy tevékenységi terület fogalomrendszerével. A szólás- és sajtószabadságnak – a kettő nem ugyanaz – világszerte könyvtári irodalma van, aki tájékozódni óhajt, a világhálón is kalandozhat. És közben rájöhet arra, hogy a médiajog is – tudomány. Amelynek tanulmányozásából kiderül, hogy a demokratikus társadalmakban miért van szükség az audiovizuális média szabályozására, és miért nem lehet akár egyetlen tömönatból álló engedélyhez is kötni az újságok megjelentetését. És közben azt is észreveszi – hogyan is fogalmazzak? –, hogy a szervek nem nemzet-, hanem piacgazdaság-központúak; az internetes média oly nehezen kialakuló jogi háttere nemzetközi.

A jogász RMDSZ-képviselőnek mindenképp a fogalomzavarok miatt nem kellett volna csatlakoznia a tervezetnek. Ráadásul írásában olyan szakmai szabályozásokért emel szót, amelyek már léteznek, mind a Román Sajtóklub, mind a MŰRE meg vagy társfogalmazásában. Viszont ezek az etikai kódexek éppúgy nem emelhetők törvényerőre, ahogyan pusztán az orvoskollegiumok működési leírásaiból sem lesz egészségügyi törvény. A polgári jog és a büntető jog azonban itthon is, másutt is közbelép adott fokú veszélyeztettség esetén.

Minderről persze jó, ha beszélünk. És minél többet. Hogy eljussunk addig a pontig, amikor bárki rádöbben: az erdélyi magyar társadalom önállósága elképzelhetetlen a nyilvánosság szabályozó erejével még mindig csak adott feltételrendszerben élő romániai magyar média nélkül. Sem a politikusok, sem az újságírók nem mindentudók: az igazság kulcsa nem a kinyilatkoztatásokban, hanem a különböző vélemények összevetésében rejlik. De az sem baj, ha több van belőle, mert akkor elvesztése után nem kell betörni az ajtót...

Székedi Ferenc

Röviden

Széchenyi-konferencia

A Brassói Cenk Alapítvány a Széchenyi Év alkalmából – 150 éve halt meg a „legnagyobb magyar” – szeptember 24-én és 25-én *Mit üzen nekünk Széchenyi ma* címmel kétnapos rendezvényt szervez az Áprily Lajos Elméleti Liceumban. A konferencián előadást tart dr. Egyed Ákos akadémikus, dr. Cserháti László, a Széchenyi Társaság alelnöke, Székely Ervin a *Bukaresti Rádió* szerkesztője, Sike Lajos újságíró, az *UMSZ* munkatársa, az Országos Széchenyi Kör képviselője, Ambrus Attila, a *Brassói Lapok* főszerkesztője és Madaras Lázár a Cenk Alapítvány elnöke.

Három kiállítás

A művészet barátai szempontjából gazdagnak ígérkezik a szatmári őszi, a hétvégén három kiállítás nyílt a Szamos-parti városban. A városháza előcsarnokában Bihari Renáta grafikus, Kóter László szobrász és Talpos Erzsébet festő mutatkozott be a közönségnek, a Képzőművészeti Múzeumban pedig Vásárhelyi Antal szatmári származású budapesti grafikus, a Megyei Múzeumban pedig két fotóművész, Robert Costea és Ovidiu Coșac képei kerültek a nagyobb nyilvánosság elé.

„Szokatlan” szonettek

Sipos M. Zoltán

► Régi új szerepben jelent meg ismét Markó Béla a nagyközönség előtt, amikor tíz éves szünet után újra költőként mutatkozott be. *Tulajdonképpen minden* című szonettkötetét csütörtökön a kolozsvári Állami Magyar Színház stúdiótermében mutatták be.

Elsősorban költő

Az est házigazdája, Visky András író, dramaturg a meghívottak, Tompa Gábor, a színház igazgatója, Hajdú Áron, a Bookart kiadó igazgatója és Láng Zsolt költő, publicista nevében is szólva kijelentette: ők Markó Bélát költőként ismerték meg és elsősorban most is, mint költőt tartják számon. „A nyolcvanas években izgalmas volt Markó Béla verseit, szonettjeit olvasni, szokatlan hangvételűnek számítottak akkor az erdélyi magyar irodalomban. Én személy szerint nyomon követtem a költő pályafutását és most, hogy ismét versekkel, egy új kötettel jelzi a szépirodalmi berkekbe való visszatérést, azt kell tapasztalnom, hogy ismét szokatlanak számít a szövegeinek hangvételé” – mondta el Visky

A Kolozsvári Állami Magyar Színházban mutatták be Markó Béla (középen) új verseskötetét. Fotó: Biró István

András, Markó Béla verseit méltatva. Mint fogalmazott, a költő egy évtizednyi „emigrációba vonulása” után egy érlelődött költői nyelvezettel tér ismét vissza az irodalmi életbe.

„Körülbelül egy évtizede hagytam abba a versírást, akkor kellőképpen sok pátosz, de legalább ugyanannyi ironia is volt a szövegekben. Most úgy látom, folytatkozásban a pátosz és több az ironia ezekben a versekben” – mondta el Markó a verseiről.

A közélettel összeolvassa

A költő ebben a kötetben 2009 és 2010 közötti, több mint egy féleves irodalmi termés eredményét gyűjtötte egybe, úgy, hogy közben minden egyes szonettnek megjelölt a keletkezési dátumát. A kötetlenné váló beszélgetés folyamán Visky András egy szokatlan olvasatot javasolt, „amennyiben az olvasó megfordítja a könyvet és csak a keletkezési dátumokat figyeli, azután

pedig utána néz a sajtóban, hogy épp aznap a politikus Markó Bélával mi történt, ezután pedig összeolvassa azt a szonettekkel, úgy egy érdekes, naplószerű szépirodalmi alkotást fog olvasni. „Hátborzongató olvasata ez a könyvnek” – fogalmazott Visky. Markó Béla erre úgy válaszolt, vannak olyan esztétikák, amelyek a verset és egyáltalán a szépirodalmi szöveget önmagában vizsgálják és kizárják a vers keletkezési körülményeit, irodalmi pályája kez-

detén ő maga is így közelítette meg az irodalmat. „Ma már úgy gondolom, hogy a vers, az irodalmi szöveg lehet jó, lehet rossz, de egyáltalán nem mellékes az a körülmény ahonnan jön, ahol létrejön” – fogalmazott Markó. Láng Zsolt szerint a Visky ajánlotta olvasatban a könyv akár politikai versek gyűjteményének is tekinthető.

A beszélgetésben pedig óhatatlanul felmerült a kérdés, miért éppen a szonett vált Markó költészetének legkifejezőbb formájává? „A szonett attól izgalmas, attól kihívás, hogy a többi versformával ellentétben itt minden adott, minden szigorú szabályok szerint épül fel. Keveset lehet elmozdulni benne és így egyfajta életmodell is. Itt az a kihívás, hogy a kötöttségben a költő képes-e magát felmutatni, vagy a szonett formája fogja dominálni az alkotást” – fejtette ki a költő. A szerzői esetet Szócs Márton és Szép Bálint hegedűjátéka valamint a kolozsvári Állami Magyar Színház művészeinek szavalata tette még gazdagabbá. Mint megtudtuk Markó Béla szerzői estje a kolozsvári Magyar Színház idei szerzői estjei sorozatának első kiadása volt. ◀

Vizigótok Udvarhelyen

Baloga-Tamás Erika

► Nyílt napok szervezésével próbál minél nagyobb érdeklődői körre szert tenni a székelyudvarhelyi Haáz Rezső Múzeum, ugyanakkor ezekkel az alkalmakkal kedvezni szeretne azoknak is, akiknek olykor a pár lejes belépő is komoly akadályt jelent egy-egy tárlat megtekintésében. Tekintettel a július eleji esemény sikerére, amikor a *Mária-tisztelet Erdélyben* című tárlat kapcsán rendeztek hasonló napot, szeptember 22-én, szerdán a *bronzkori népek és vizigótok Székelyudvarhely határában* című időszakos régészeti tárlat kerül fókuszba. „Az első ilyen kezdeményezésünket nagy siker övezte, egy nap alatt több százán látogattak el a Haáz Rezső Múzeumba, amit egyéni nem lehet az udvarhelyi múzeum sajátosságának tekinteni” – mesélte lapunknak Miklós Zoltán muzeológus. A tapasztalat azt mutatja, hogy sokaknak a pár lejes belépő is számít, és sokszor akadály lehet abban, hogy megtekintsenek egy-egy tárlatot. „Ezek a nyílt napok elsősorban nekik kedveznek, ugyanakkor a mostanira a diákokat is várják, hisz a most fókuszban lévő kiállítás május végén nyílt, amikor már vakációs hangulat uralkodott, és már csak néhány héttel tekinthető meg” – összegez a muzeológus,

Bronzkori népek katonái Székelyudvarhelyen

akitől azt is megtudtuk, hogy a régészeti tárlat innen Székelykeresztúrra fog vándorolni. Egyébként a nap folyamán nemcsak ezt a kiállítást lehet ingyenesen megtekinteni, az éppen aktuális tárlatok mindenike nyitott, sőt a szejkei Borvíz-múzeum is.

A szerdai nyílt nap ugyanakkor egy érdekes kezdeményezés indítónapja is. A múzeum vezetősége azt tervezi, hogy ezentúl minden, nagyobb jelentőségű kiállításakor, azokhoz kapcsolódva, múzeumpedagógiai foglalkozást indít iskolások számára heti rendszerességgel.

A régészeti kiállításhoz kapcsolódóan például november végéig Căbuz Andrea képzőművész irányításával az agyagozás fortélyaira oktatják a gyerekeket, akik a 3–4. században használt technika szerint készítik majd el a tárgyakat. „Ez a kezdeményezés az első lépéscsok a nemsokára stratégiát és arculatot váltó intézmény életében” – árulta el Miklós Zoltán. A nyílt nap záróakkordjaként a régészeti kiállítás katalógusát is bemutatják, Mihály János történész fog beszélni délután 5 órától a Ház Rezső Múzeumban. ◀

Két hét a Múzsza bűvöletében

ŰMSZ

► „Két héten át a múzsák kötik le azoknak figyelmét, akik hiszik és tudják, hogy nélkülük nem érdekes, nem is lehet élni”. Ezzel a mottóval veszi kezdetét holnap, Zilahon a két héttig tartó MUZA Fest. A rendezvény gazdag programmal várja a művészet barátait, művelőit és pártolóit, alkalmat kínálva az elmélyülésre és a minőségi szórakozásra. „Több műfajban válogathat hangulat vagy izlés szerint az, aki a képzőművészetet, fotót, régizenet, kóruszenét szereti, de a költészet kedvelői is megtalálhatják számításukat. A színház és a film szerelmeseit is megszólítják a múzsák, mint ahogyan az igényes jazz-blues kedvelőire is nagy élmény vár” – ismerteti a kínálatot Szabó Attila a Zilahi Ioan Sima Művészet Múzeum vezetője. Újdonság lesz az idén a művészeti műhelyek programja, melyre fiatalokat várnak a szervezők, három különböző csoportban, a festészet, fotó és digitális művészetek technikáit próbálhatják ki az érdeklődők. A szakmáról szóló filmek, tematikus foglalkozások és végül a műhelymunkák legjavának kiállítására kerül sor a Ioan Sima Művészeti Múzeumban.

A vizuális művészeti szekció keretén belül a fesztivál programja a nemrég el-

Vasile Botezatu (balra) Ioan Sima jogutóda, a múzeum adományozója

hunyt zilahi neves képzőművész, Szabó Vilmos nagyszabású retrospektív kiállítását ajánlja, valamint Mira Marincaș kolozsvári és Miloš Dordevic szerbiai fotóművészek *Road Conform* című kiállítását tekinthetik meg. A Régizenei Napok keretében a hazai előadók legjobbjai lépnek fel, köztük a kolozsvári Flauto Dolce együttes Majó Zoltán művészeti vezetésében, Mihaela Maxim vendégszereplésével. De fellépnek Erich Türk európai rangú erdélyi orgonaművész, valamint a zilahi DULCIS ANIMUS régizene együttes és meghívottjuk, Szabó Mária. Kóruszenét a kolozsvári Psalmodia Transylvania és a Carmina Orientalis zilahi ortodox férfikórus előadásában hallhatunk. A Cinema

Port szekcióban kortárs román és romániai magyar repertoárból vetítenek, filmeket valamint filmszakos egyetemisták rövid filmjeit és animációit. A fesztivál keretén belül fellép a fiatal kolozsvári színházi társulat a Vároterem Projekt is, amely Karl Wittlinger *Ismered a Tejtutat?* című színdarabját adja elő. Két koncertet ígérnek a szervezők a Jazz-Blues Sessionban, Vali „Sir Blues” Racila és Raul Kusak, valamint a Bega Blues Band lép fel.

„Annak reményében, hogy minél többen találkozhatunk a múzsákkal úgy művészetet szeretők mint alkotók, várunk mindenkit a MUZA Fest programjairól!” – zárja programbemutatóját Szabó Attila főszerző. ◀

Romaintegráció mint napiparancs

Elutasítják a lapunk által megkérdezett önkormányzatok a ma lejáró belügyminiszteri ultimátumot

ÚMSZ-összeállítás

„Semmi szükség belügyminiszteri ultimátumokra, Kolozsvárnak három éve működik a romaintegrációs programja” – szögezte le az ÚMSZ-nek László Attila. A kincses város alpolgármesterét arról faggattuk: fogantatás-tanak-e új intézkedéseket a roma nemzetiségű lakosság integrálása érdekében, Vasile Blaga sürgetésére. A belügyi tárca vezetője ugyanis nemrégiben videóüzenetben utasította a helyi és megyei önkormányzati vezetőket: szeptember 20-i, azaz mai határidővel nyújtsák be a romák helyi integrációjának stratégiáját. A megyei prefekturák vezetőitől azt kérte Vasile Blaga, hogy a cigány közösségek képviselőivel dolgozzák ki, hogyan lehetne gyorsabban és hatékonyabban uniós támogatást lehívni a romapolitika támogatására. A legfontosabb cél, figyelmeztetett Blaga, az iskolaelhagyók arányának csökkentése, a személyi iratok nélkül élők azonosítása és adminisztrálása. Ugyanakkor a helyi rendőrségeket arra szólította fel a tárcavezető: göngyöltsék fel az illegális emberkereskedelmi hálózatokat.

„A központi és a helyi hatóságok szoros együttműkö-

désére van szükség ahhoz, hogy a hazai romák helyzetén változtatni lehessen. Elengedhetetlen az európai és nemzeti stratégia kialakítása.” – fogalmazott Vasile Blaga, aki arra is kitért, az első ilyen integrációs jogszabály 2001-ben született, ezt legutóbb 2006-ban módosították.

A romák nincsenek a kirakatban

„Nem látom, mit kellene nekünk most, a mai határidővel módosítani: Kolozsváron 18 szükséglakás épült a városzéli cigánytelepen, a Pataréten. Roma mediátorok segítik az önkormányzat munkáját, közösségi ház is épült, a rendőrség pedig már hosszú ideje dolgozik a hiányzó személyi igazolványok pótlásán” – foglalta össze a helyi roma politika prioritásait az előljáró.

A helyzet azonban, legalábbis „kívülről” nézve, nem rózsás Kolozsváron: a múlt héten a svájci Blick bulvárlap két újságírója közölt helyszíni nevezett riportot a kincses városról. A CFR- FC Basel meccsre kíváncsi svájci olvasók korántsem csillogó képpel találhatták szembe magukat a sportellenfél portáját illetően: Kolozsvár a szegények

és a gazdagok városaként került bemutatásra, olyan városként, amelyre nyomasztóan nehezedik a romák által lakot Patarét nyomora, a szegénység, illetve a higiénia teljes hiánya.

A kolozsvári önkormányzat azonnal reagált a sajtóanyagra, és helyreigazítást kért. „Felháborítónak tartjuk, ahogyan a svájci újságírók bemutatták városunkat az olvasóinknak. A riportban közölt anyag részgazságokat tartalmaz Kolozsvár egészére jellemző tényként, a túlzások és pontatlanságok nem válnak a lap becsületére, és az olvasókkal szembeni tisztelet hiányát jelzik” – fogalmaz határozottan az önkormányzati közlemény. A lapunknak nyilatkozó László Attila elismerte, hogy a pataréti-álapotok tarthatatlanok, de az előljáró úgy véli, nem egy ilyen sajtóanyag miatt van szükség a változtatásra. Arra a kérdésre, hogy akár a sajtóanyag, akár a belügyminiszteri felszólítás hatására fogantatás-e az önkormányzat új, eddig elő nem terjesztett intézkedéseket, az alpolgármester nemmel válaszolt. „A romaintegráció része a városfejlesztési tervnek, ennek megfelelően haladtunk eddig is, és ezután is.”

A romastratégiák továbbra is csak papíron léteznek, a nyomor marad

Háritanak minden szinten

Antal Árpád, Sepsiszentgyörgy polgármester sajtótájékoztatón reagált a belügyminiszter sürgetésére. Az integrációs program elindítására vonatkozó felszólítást nehezen teljesíthetőnek minősítette a háromszéki előljáró, mert – mint fogalmazott –, „a romák nem akarnak integrálódni”. A román állam felelősségét Antal Árpád abban látja, hogy húsz éve arra szoktatja állampolgárait: segélyekből éljenek. A sepsiszentgyörgyi polgármes-

ter személyes tapasztalataira hivatkozva úgy véli, a romák gyermekvállalási bevételeikből élnek, ezért vállalnak öt-hat gyereket, és ez oda vezet, hogy a populáció tízévente megháromszorozódik.

Míg a belügyminisztérium az önkormányzatoktól várja a hatékony integrációs programok működtetését, az uniós támogatások lehívását, Antal a kormányzati és uniós integrációs politika hiányát kéri számon, mert – mint fogalmaz – ez a problémaegyüttes meghaladja az önkormányzatok hatáskörét.

Akik kértek, és kaptak pénzt

Míg Sepsiszentgyörgy meghátrál, Kolozsvár pedig ragaszkodik az eddigi elképzelésekhez, vannak olyan régiók is, ahol „megelőzték” a kormányzati integrációs felvetést. Máramaros megyében idén januárban, európai uniós támogatással indult új romaprogram, amelynek keretében a cigány közösség tagjai képezhetik magukat, együttműködhetnek a helyi önkormányzati testületekkel.

„A projekt kezdetekor felmértük a helyi önkormányzatok felkészültségét, alkalmasságát arra, hogy a programot sikeresen támogatni tudják. Roma szakértőket alkalmaztunk például Nagybanán, Máramaros-szigeten, Felsőbanán, Nagysomkúton” – nyilatkozta az országos jelentőségű kezdeményezés elindulásakor Bóni Gyöngyike alprefektus.

Az Európai Unió két évig biztosít pénzalapot ahhoz, hogy az integrációs törekvések megvalósuljanak, 2012-től az érintett önkormányzatok vállaltak kötelezettséget arra, hogy pénzügyileg is támogatják a kezdeményezést: a máramarosiak nem rövid távon gondolkodnak. ◀

„Kizöldülhet” Háromszék

Klárík László megyemenedzser, György Ervin prefektus, Tamás Sándor és Borbély László Fotó: Henning János

Kovács Zsolt

Rekordösszegű uniós pályázati szerződésért írták alá a hétvégén Sepsiszentgyörgyön. Borbély László környezetvédelmi miniszter és a megyei önkormányzat képviselői a Kovászna Megyei Integrált Hulladékgazdálkodási Rendszer finanszírozási szerződését ellenjegyezték, miközben az illetékesek hangsúlyozták: Romániában ez a hetedik ilyen jellegű és léptékű, leszerződött európai uniós pályázat. „Meggyőződés, hogy 2013-ban egy olyan integ-

rált rendszer fog működni, amely a hulladékgazdálkodás szempontjából is fel emeli Kovászna megyét az európai elvárások szintjére” – fejtette ki Borbély László, aki hozzátette: bízik abban, hogy Háromszék nem tart majd 300-400 napot a közbeszerzési eljárás lebonyolítása, mint ahogyan ez más megyékben megtörtént. Kovászna megyét a jelentős eseményen Tamás Sándor, a megyei önkormányzat elnöke és Ambrus József, a Hulladékgazdálkodási Közösségfejlesztő Egyesület elnöke képviselte.

Mindenkinek jut belőle

A háromszéki tanácselnök arra hívta fel a figyelmet, hogy a környezetvédelmi operatív programból finanszírozott közel 25 millió eurós pályázat értéke kétszer nagyobb összeg, mint a megyei tanács évi költségvetése. Klárík László háromszéki megyemenedzser a tervezett ütemterv kapcsán mondta: a következőkben a szolgáltatásokat érintő közbeszerzéseket írják ki, majd novemberben hirdetik meg a hulladék feldolgozó kivitelezéséről szóló tendert is. A projekt révén Kovászna megye köze-

pén, Maksa és Lécfalva között, közel 16 hektáron építik meg a korszerű hulladékátrolót, hulladékvalogatót és komposztáló üzemét: ezek az egységek szolgálják ki a következő 20 évben a térséget. A programban Barót kivételével minden település részt vesz: Kézdivásárhelyen például átrakóállomást építenek. A Kovászna megyei tanács vállalta magára a projekt 2,5 millió eurós önrészeinek finanszírozását.

Nem ez az egyetlen

Borbély László környezetvédelmi és erdőgazdálkodási miniszter bejelentette, nem ez az egyetlen rekordpályázat: októberben egy újabb szerződés aláírása várható. A vízhálózat fejlesztésére előkészített projekt értéke meghaladja a 86 millió eurót. A tárcavezető arra figyelmeztetett: ezek azért jelentős lépések, mert kevés uniós pénzt sikerült az országnak felhasználnia. Eddig 230 millió euróra van szerződés, de ebből eddig csak 40 millió eurót sikerült lehívni. Emiatt módosították a lehívási feltételeket, így az eddigi 30 százalékot helyett csak 15 százalékot fizetnek ki előfinanszírozásként, és egy év alatt az összeg érték legalább 10 százalékát el kell költeni. ◀

Nem alkuvó szakszervezetek

ÚMSZ

Eredménytelenül zárultak a szakszervezetek és a kormány hétvégi tárgyalásai, a jövő héten egymást követik a napokban meghirdetett tiltakozó akciók. „A kormány nem vállal felelősséget döntéseiről, nem számolja fel a gazdasági visszaéléseket, viszont befagyasztja a minimálbért a következő évekre. Mindez azt jelenti, hogy képtelen a szakszerű döntésekre, a válságkezelésre” – foglalta össze álláspontját Bogdan Hossu, az Alfa Kartell elnöke, aki leszögezte, az érdekvédők utcára viszik az embereket. A szakszervezeti vezető arra hívta fel a közvélemény figyelmét, hogy a következő években a kormány tovább folytatja a megszorító intézkedéseket, 2013-ig a tanügy és az egészségügy támogatása a GDP 2,3 százalékáig csökken, ez pedig további

fizetés-csökkentéshez, vagy elbocsátási hullámhoz vezethet. A tervek szerint a következő két héten az Alfa Kartell 26 ezer tagja demonstrál majd, de utcára vonulnak az egészségügyben, a belügy kötetlenségében, a tanügyben és a közigazgatásban dolgozók is. Bogdan Hossu burúlátását nem osztotta a Demokrata-Liberális párt vezetése. Ioan Oltean, PDL-alelnök szerint a jövő évtől ismét teljes fizetést kapnak a közalkalmazottak. A politikusi szakszervezeti vezetők által vázolt pesszimista forgatókönyvvel ellentétben úgy vélekedik, hogy a közalkalmazottak a 25 százalékos csökkentés előtti fizetésüket kapják 2011. január 1-jétől. Szeptember 20. és október 5. között nyolc tömegtüntetésre kerül sor a fővárosban, Sorin Oprescu főpolgármester a helyiek megértését és együttműködését kéri. ◀

„Hazai pályán” Cseke Attila

Munkatársunktól

Egyes kórházi osztályok felújítása prioritást élvez a Egészségügyi Minisztérium döntése értelmében, kiemelt figyelmet fordítanak a továbbiakban az onkológia és az intenzív terápiás osztályok fejlesztésére – nyilatkozta a hétvégén Cseke Attila egészség-

ségügyi miniszter Margittán. A margittai illetőségű Cseke jelenlétében a bihari városban átadták a belgyógyászat és ideggyógyászat felújított épületét, a beruházást a szaktárca finanszírozta. Az összesen 5,2 millió lej értékű támogatás révén megújul további két épületszárny: itt működik például a szülészeti is. ◀

Száz szó

Letartóztatott a kolumbiai rendőrség egy papagájt, amely együttműködött egy drogkartell tagjaival – írja a *The Daily Telegraph* című napilap internetes kiadása. A Lorenzo nevű papagáj –1700 társával együtt – örszemként teljesített szolgálatot a kábítószerbandában. A beszélő madarat, amely figyelmeztette a bűnözőket a rájuk leselkedő veszélyekre, a napokban a sajtó munkatársainak is bemutatták. A hatóságok sikerrel ütöttek rajta a bűnözőkön, lefoglalva több mint kétszáz fegyvert, lopott motort és nagy mennyiségű marihuánát. Az akcióban négy bandatagot és még két papagájt tartóztattak le. A papagájokat a napokban a környezetvédelmi hatóságnak adják át.

Látják, más országban is letartóztatják azt, aki vétkes. Szél (vánt) fuvatlan nem indul.

(efi)

Röviden

Online újságíróiskolát alapít a Bertelsmann

Európa legnagyobb médiakonzernje, a német Bertelsmann online újságíró-iskolával segítené a cenzúra és üldöztetés mellett dolgozni kényszerülő külföldi riportereket. A kezdeményezés fővédnöke José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke, aki elmondta: „A demokrácia egyik alappillére a minőségében értékes újságírás”. A Bertelsmann tájékoztatása szerint az Újságíró Nemzetközi Akadémiája nem kezdőket képezne, hanem azokat, akik szakmájukban már kitűntek. A hazájukban már bizonyított újságírók közül egy külön tanács választja ki az ösztöndíjasokat, akik az akadémia hallgatói lehetnek.

Szavazó

Több mint kétszáz lej tanévkezdésre

Az *Új Magyar Szó* internetes olvasói 150–250 lej közötti összeget költöttek az idei iskolakezdésre. A *maszol.ro* szavazógépén felteht legutóbbi kérdésünkre (Őn mennyit költött az idei tanévkezdésre?) válaszoló olvasóink többségükben azt választották, hogy az idei iskolai év kezdete 150–250 lejjel könyvitette meg pénztárcájukat.

E heti kérdésünk:

Egyetért ön a nyugdíjkorhatár egységes, 65 évre való emelésével?

1. Igen.
2. Nem.
3. Részben.

Apróhirdetés

Eladó Csíkszereda központjában 2. emeleti, 3 szobás lakás és garázs. Telefon: 0740-399 332.

„MÚRE-zsúr” Szárhegyen

Díjakat osztott és szocializált a romániai magyar újságírószervezet

F. I.

► Miután a tavaly Csibi Márti gyergyószentmiklósi újságíró vehette át az *Új Magyar Szóban* *Riportok zöld szemmel* címmel megjelent cikksorozatáért a tényfeltáró újságírói munkáért adományozott Oltyán László-émlékdíjat, idén a csíkszeredai Daczó Dénes és Daczó Katalin érdemelte ki a Pro Novum Kulturális Egyesület és Oltyán László családja által alapított kitüntetést. A díjat a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének (MÚRE) hétvégi, gyergyószárhegyi konferenciáján adták át.

Taroltak a kolozsváriak

A díjkiosztó gálán egyébként a kolozsvári újságíróknak termett a legtöbb babér. Az idén ismét kiosztott Sebesi Imre-díjat Csatári Melinda kapta. Ezzel a díjjal tüntették ki ugyanakkor Romeo Coufit, a *Román Televízió* Kolozs-

vári Stúdiójának igazgatóját is, elismerve a magyar és a nemzetiségi adások fennmaradásáért tett erőfeszítéseit. A pályakezdő rádiósoknak járó Tomcsányi Tibor-émlékdíjat Ambrus István, a *Kolozsvári Rádió* fiatal munkatársa kapta.

A MÚRE Nívódíját Puskel Péter, az aradi *Nyugati Jelen* munkatársa kapta, az elektronikus média kategóriájában pedig Oláh Gál Elvira munkáját ismerték el: a *Marosvásárhelyi Rádió*nak illetve a magyarországi *Kossuth Rádió*nak készített tudósításaiért tüntették ki.

A Hargita Megyei Önkormányzat és a Gyergyószárhegyi Művésztelep évek óta díjazza a legjobb kulturális újságírót. A díj Bogdán László, a *Háromszék* című napilap munkatársát illette, de idén rendhagyó módon ugyanezzel a díjjal ismerték el Garzó Ferenc, a *Magyar Távirati Iroda* bukaresti tudósítójának munkáját, „aki közel nyolc éve

népszerűsíti a Székelyföld kulturális értékeit”.

Stratégiák és technikák

A kétnapos konferencia központi témájaként a médiastratégiák és túlélési technikák szerepeltek. A résztvevők arra keresték a választ, hogy hogyan élhetik túl az elkövetkező időszakot mind gazdasági, mind pedig a szakmai téren – megőrizve a minőségi, magyar nyelvű újságírást úgy Románia területén, mint a Kárpát-medence más magyarlakta vidékein. A magyarországi újságírók mellett jelen voltak a kárpátaljai és vajdasági újságírók is. Szó volt a megszorító gazdasági intézkedésekről is – előadásában erről beszélt többek között Kelemen Hunor, a román kulturális tárca vezetője is. „A sajtóban felröppent, különböző médiumokat érintő várható törvénykezési szigorításokat (a sajtó fokozottabb ellenőrzése, illetve az a törvény-

tervezet, amely az Országos Audiovizuális Tanács ellenőrzése alá vonná az írott sajtót is – *szerk. megj.*) nem csak hogy nem támogatjuk, hanem igyekszünk megakadályozni, hogy ilyen szerű törvények szülessenek” – jelentette ki a miniszter.

„Ezek a tanácskozások azért is nagyon fontosak, mert a magyarországi kapcsolataink is erősödnek” – hangsúlyozta lapunknak Karácsonyi Zsigmond MÚRE-elnök. Az újságírószervezet gyergyószárhegyi konferenciáján részt vett Havasi János, a *Magyar Televízió* közéleti igazgatója és Csermák Zoltán, a magyar köz-tévé kiemelt szerkesztője is, akik a határon túli kisebbségi műsorokról beszéltek. A két tévés ígéretet tett arra, hogy nemcsak a határon túliakról szóló műsorokban (például *Kárpát Expressz*) kapnak publicitást az erdélyi események, hanem megpróbálják integrálni azokat a napi műsorfolylamba is. ◀

Romániában járt a kebelcsoda

ÚMSZ

► Pamela Anderson kanadai származású amerikai színésznő, modell volt a díszvendége az Európában premiernek számító Playboy Mansion partinak, melyet a hétvégén szerveztek a Snagov Palotában. Az elitista, kizárólag férfiaknak szervezett eseményre, mely szombaton este tíz órakor kezdődött, a 43 éves diva fekete, (extra-)mélydekoltázsú estéjében érkezett, a partin azonban csupán három órát töltött. A legendás *Baywatch* egykori sztárja a *Pro Tv*-nek adott rövid interjúban elmondta: nagyon jól érzi magát Romániában, különösen a Snagov Palotában, melyhez hasonló az ő birtokában is van, Kaliforniában.

„Nem voltak túlzott elvárásai. Csak egy terepjárót akart, hogy a repülőtérről eljusson a célpontra, egy fővárosi hotelszobát és vegetáriánus menüt” – nyilatkozta a *Mediafax* hírügynökségnek Oana Roman, a parti szervezője. Az ünnepelt szexszimbólum és világsztár Londonból érkezett Romániába, ahonnan tegnap az Amerikai Egyesült Államokba

Pamela Anderson szexszimbólum volt a Snagov Palotában rendezett Playboy Mansion-parti díszvendége

repült. A *Baywatch* óta szexszimbólum-státuszának örvendő celeb csillaga a rossz nyelvek szerint leáldozóban van – egykoron egymillió dollárt kért epizódonként a *Baywatch*-ért, tízmilliót egy-egy fellépésért, napjainkban viszont már nyolcezer euróért is megren-

delhető. Az, hogy a romániai Playboy Mansion-ön mennyiért jelent meg, egyelőre nem lehet tudni. A *Pro Tv*-nek elmondta, hogy nagyon hálás Hugh Hefner *Playboy*-tulajdonosnak, aki felkarolta és bízott benne. Pamela Anderson először 1989 októbe-

reben szerepelt a *Playboy* címlapján, 1990 februárjában pedig már a Hónap Playmate-jeként dobta le ruháit a nyuszis magazin kedvéért. Ezt követően a kilencvenes években több alkalommal is vetkőzött a magazinnak. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1, O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

Új, őszi arculat az Erdély Tévén

ÚMSZ

► Új, őszi arculattal jelentkezik szeptember közepétől az *Erdélyi Magyar Televízió (ETV)*. A változás legfontosabb szempontja a fiatalos lendület és az erdélyi táj szépségeinek, pillanatképekben való bemutatása. A zenei aláfestést a folk-jazz zenét játszó nemEZ zenekar készítette a tévének. Az arculatváltás szellemében szeptember 29-től, új, 10 részből álló, dokumentumfilm sorozat is indul (szerdánként 20 órától, ismétlés pénteken 20 órától és szombaton: 10-től). A *Retropolisz* rendezője Keresztes

Péter, szakmai irányító Guttman Szabolcs, narrátor Szabó Emese, szerkesztő-operatőr Tóth Orsolya, szerkesztő-riporter Bodó Előd, az *ETV* felelős szerkesztője.

„Ezzel a sorozattal be akartuk mutatni, hogy Erdélyben mennyire gazdag az épített örökség, és érdemes ezzel foglalkozni, mert az amit látunk az nem egy téglarengeteg, hanem épülő- szepülő történelem és valóság. Elsősorban a fiatalokhoz szólunk. Érdekes történetekkel, nem pedig száraz adatokkal próbáljuk megszólítani őket” – nyilatkozta lapunknak Keresztes Péter. A tele-

vízió szerint úgy az új arculat, mint a dokumentumfilm érték-közvetítés.

„Mindkettőt fiatal csapat készítette és az Erdélyi Magyar Televízió szemléletvilágát tükrözik” – hangsúlyozza a televízió vezetője. A dokumentumfilmhez játéknak is kapcsolódik. A tévézőknek nem kell mást tenniük, csupán figyelmesen végignézni az egyes részeket, és telefonon vagy sms-ben válaszolni a filmek végén látható kérdésekre. Az Erdélyi Magyar Könyvklub jóvoltából értékes könyveket lehet nyerni. Minden rész, a hét folyamán ismételtelen megtekinthető lesz. ◀

Szeptember 20., hétfő

Az év 39. hete és 263. napja, hátravan 102 nap

Ma Friderika, Fülöp, Frida nevű olvasóinkat köszöntjük. A Friderika a német Friedrich (magyarul Frigyes) férfinév női párja. Jelentése: béke és hatalom. A Fülöp görög eredetű férfinév, jelentése: lókedvelő.

Évfordulók

- 1670-ben felségsértési vádat indít az osztrák kormány Zrínyi Péter és Frangepán Ferenc Kristóf ellen. Mindkettőjüket halálra ítélik, és 1671. április 30-án Bécsűjhelyen lefejezik őket.
- 1870-ben az olasz nemzeti hadsereg betör Rómába. Megszületik az egységes olasz nemzeti állam.

Vicc

Egy állatorvos megbetegszik. Felkeresi a körzeti orvost, aki így szól: – Jöjjen, üljön le ide, és mondja el, hogy mi a baja! Erre az állatorvos: – Ja, hát így könnyű!

Recept

Halászlé másképp

Hozzávalók: 120-150 dkg hal (pl. ponty, süllő, harcsa), 2 fej vörshagyma, 1 ek. pirospaprika, 2 z. paprika, 1 paradicsom, só.

Elkészítés: Többféle halból készítsük, mert ez adja meg a halászlé igazi zamatát. A halakat megtisztítjuk, 5-6 dkg-os darabokra vágjuk és besózzuk. A halak fejét, gerincét, uszonyukat a megtisztított és karikára vágott hagymával kb. 2 liter vízben felfőzzük. Ha a víz forni kezd, meghintjük pirospaprikával, és közepes forrással 40-50 percig főzzük. A kifőzött halfejeket, -gerinceket, -uszonyokat kiszedjük a halléből, átpasszírozzuk, majd leszűrjük. Belefőzzük a besózott haldarabokat, halikrát, haltejet, a cikkekre vágott zöldpaprikát és paradicsomot. Mindezt együtt kb. 20 percig főzzük. Csak rázogatni szabad az edényt, nem lehet kavargatni, mivel a halszeletek összetörnek.

A hatos lottó nyerőszámai: 13, 12, 33, 29, 5, 17.

Gondolatjel

Visky István rovata

Sok figyelmünk és erőnk megy el arra, hogy mások tetszését elnyerjük. Ezt a legtöbb ember nem megfelelő módon teszi, ezért is nem sikerül kivívniuk mások tetszését. A tetszés művészetének két egyszerű alapelve van: soha ne beszélj magadról a többieknek és mindig örülj nekik. Aki tetszeni akar másnak, az

feltétlenül el kell kerülje azt az ősi kísértést, hogy önmagáról beszéljen. Nincs ellenzenesebb dolog annál, mint amikor valaki folyton önmagáról beszél. De a hallgatás önmagában még nem arat tetszést másoknál. Ahhoz az kell, hogy a többieknek beszéljünk magukról. Nincs kedvesebb dolog annál, mint amikor az ember önmagáról hall szép dolgokat.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Újult erővel kezdi a hetet. Ha van megtakarított pénze, most ne költse el ruhákra, vagy egyéb dolgokra, hanem fektesse be.

BIKA (IV. 21.–V. 21.)

Döntéseit ne kapkodja el. Értékelje újra az értesüléseit, és gondoljon át minden eshetőséget. Mérlegeljen, és beszélje meg következő lépéseit, mielőtt belekezd.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Vidám napra ébred. Régen nem volt már társaságban, de most lehetősége adódik szórakozásra. A romantika is megérinti szívét.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Nem kell beletörődni olyan kapcsolatba, amelyben mindig csak Ön tesz engedményeket. Néha tudni kell nemet is mondani.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Az Oroszlán-jegyű szülő számára délután jó lehetőség kínálkozik arra, hogy gyermekével végre alaposabban elbeszélgessen, hogy kiönthesse Önnek, ami a lelkét nyomja.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Konkurenciaharc fenyegeti a munkában. Tegyen úgy, mintha közel engedne magához valakit, de Ön semmilyen titkát ne árulja el neki.

ja el neki.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Úgy tűnik, pénz áll a hához. Persze nem előzmények nélküli a gyarapodás, ezért ne feledkezzen meg a segítőiről.

SKORPIO (X. 23.–XI. 22.)

Törődjön bele, hogy ez a hétfő nem kínál semmilyen különleges izgalmat. Tettvágyát most zavaratosan kiélheti a munkájában.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Egy kívülálló sokszor meglát olyan dolgokat, amelyek felett mi elsiklunk. Ön most hajlamos kicsit „elszállni”. A siker feltétele, hogy a küzdelemben ne látsszék a görcsös akarás.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Kemény munka várja ezen a héten, de ez most több pénzt is jelent. Igyekezzen növelni tudását és képezze magát tovább.

VÍZTÖRTŐ (I. 21.–II. 19.)

Barátai hasznos tanácsokkal látják el. Ideje, hogy néhány dolgot kicseréljen otthonában, hogy még jobban érezze magát saját környezetében.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

A Hold a Halakba ér. Tervezze meg költségvetését, hogy ne érje meglepetés, ha egy nagyobb számla érkezik. Partnere bátorítani fogja.

Ma

A következő napok időjárása

Kedd: 19°C - 20°C (Bukarest)
Szerda: 20°C - 22°C (Bukarest)

Túlnyomóan napos idő valószínű csapadék nélkül.
Kevés felhőre és sok napsütésre számíthatunk, csapadék nem várható.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Hajnali hőmérséklet
Arad	18°C	8°C
Brassó	14°C	4°C
Bukarest	19°C	14°C
Csikszereda	14°C	4°C
Kolozsvár	15°C	7°C
Marosvásárhely	15°C	7°C
Nagyvárad	18°C	6°C
Szatmárnémeti	19°C	7°C
Temesvár	18°C	8°C

Nyugat felől fokozatosan felszakadozik, csökken a felhőzet és sül ki több órára a nap. Egyre kevesebb helyen várható eső, zápor. Többnyire mérsékelt marad a légmozgás.

Szakzsargon

Horváth István

	JANUÁR	FEBRUÁR	MÁRCIUS	ÁPRILIS	MÁJUS	JÚNIUS	JÚLIUS	AUGUSZTUS	SEPTEMBER	OCTÓBER	NOVEMBER	DECEMBER
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												
21												
22												
23												
24												
25												
26												
27												
28												
29												
30												

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ta Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lórinca Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Tervezési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Barić István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilággy)

logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalárvánnyal (mandat postál) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditál Hivatal (BRAT) tagja

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

radio
88.3 FM

Sláger Rádió
A legnagyobb slágereket, a legfrissebb híreket!
www.agnusradio.ro

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

rtm
MAROSVÁSÁRHÉLYI RÁDIÓ
98.9 FM

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Az U Jolidon kiesett a BL-ből

Kézilabda

T. J. L.

Péntektől tegnapig "selejtezték" a csapatok a női kézilabda Bajnokok Ligájában. A 3. csoportban a román bajnoki ezüstérmes Kolozsvári U Jolidon a szkopjei Avtokomanda Sport-hallban játszott. Pénteken a házigazda HC Metalurg ellen nyertek Gheorghe Covaciu tanítványai (29-24) szombaton viszont nagyon kikaptak az előselejtező-győztes svéd IF Sävehof-tól, 21-33. Miután utóbbi a norvég Byasent is legyőzte (33-26), a tegnapi eredményektől függetlenül az IF Sävehof jutott tovább. A svéd gárda a BL A-csoportját egészíti ki, melyben ott van a címvédő dán Viborg HK, az orosz Dinamo Volgograd és a montenegrói Buducnost T-Mobile Podgorica. A Debreceni VSC-Korvex Lengyelországban szerepelt, és az első két napon nyerni tudott: 29-26 a házigazda SPR Lublin SSA-val és 25-24 a szerb RK Zajecarral. Lapzártá után a dán KIF Vejle volt az ellenfél, s a biztos csoportelsőséghez egy döntetlenre volt szüksége a hajdúsági gárdának. A négyes első helyezettje jut a legjobb 16 közé, ahol az osztrák Hypo Niederösterreich, a német HC Leipzig és a spanyol Ixtako Reyno De Navarra lesz az ellenfele a B csoportban. Miután a négy selejtezőcsoport 2-4. helyezette, azaz 12 csapat az EHF Kupában folytathatja, a legjobb a 32 között, a kolozsváriak már készülhetnek. ◀

Hetet ütött a Vasas a Steauának Brassóban

Jégkorong

T. J. L.

Hatgólos különbségű győzelmet aratott Brassóban a Steaua vendégeként a címvédő Vasas a magyar-román közös jégkorong bajnokság, a MOL Liga pénteki játéknapján: Steaua Rangers-Vasas 1-7 (0-1, 0-3, 1-3). A „katonák” becsületgőlját Zabudovszkij ütötte az 57. percben, amikor a budapesti hokisok már 7-0-ra vezettek.

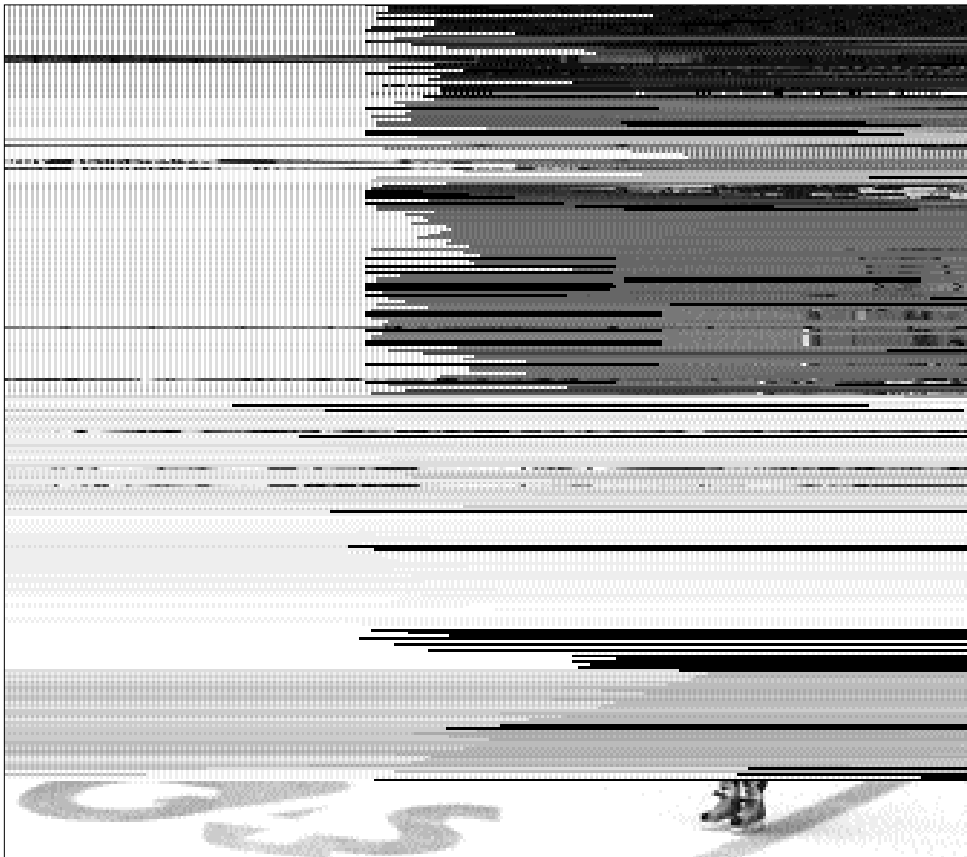
Hazai pályán szenvedett vereséget a Brassói Fenes-tela 68 is, 3-5 a Dunaújvárosi Acélbikák Docler egytessenével. A házigazdák góljait Nyerges Lajos, Antal Zsombor és Richard Filip ütötte.

A HSC Csíkszereda 6-3-ra verte Székesfehérváron a

A táblázaton:

1. Dab-Docler*	6 4 1 1 40-14 14
2. Csíkszereda	4 4 0 0 32-10 12
3. Vasas HC	5 3 0 2 16-9 9
4. Miskolc	4 2 0 2 20-14 6
5. FTC	3 2 0 1 12-7 6
6. Fehérvár*	4 2 0 2 13-24 5
7. Brassó**	4 1 0 3 10-14 4
8. Steaua**	5 1 0 4 17-25 4
9. Újpest	5 0 0 5 6-49 0

* győzelem büntetővel v. hosszabbítás után
** vereség büntetővel v. hosszabbítás után

A Steaua vendége volt a hétvégén a címvédő Vasas a magyar-román közös jégkorong-bajnokságban

Sapa Fehérvár AV19-et, a győztesek góljait Molnár Zsolt (2), Virág Csanád, Bíró Ottó és Lubomir Hurtaj (2) ütötte.

Az Újpest hazai pályán 9-2-re kikapott a Miskolci Jeggedmedvéktől. Tegnapi újabb forduló volt, de lapzártáig csak a Steaua-Dab. Docler

mérkőzés fejeződött be (6-7, hosszabbítás után). A Fenes-tela 68 a Vasast, a Ferencváros a Csíkszeredát, a Miskolci JJSE pedig a Sapa Fehérvár AV19-et fogadta. ◀

Osztrák hokiliga: fehérvári vereség Villachban

A Villach hoki együttese 7-3-ra verte a Sapa Fehérvár AV19 csapatát az osztrák jégkorong-liga pénteki játéknapján. Eredmény: Villach (osztrák)-Sapa Fehérvár AV19 7-3 (3-0, 1-2, 3-1).

Már nem veretlen a Bihar FC a Liga 2-ben

Labdarúgás

T. J. L.

Aradon is nyerni tudott a Petrolul, amely pontvesztés nélkül vezeti a Nyugati-csoport táblázatát. A ploieștiiek 3-2-re verték az UTA-t, és már négy pont az előnyük üldözőikkel szemben.

Meglepetés Nagyváradon, ahol a Dacia Mioveni 2-0-ra nyert az addig veretlen Bihar FC ellen. A gólokat Miulescu és Avza szerezte az első félidőben. Idegenben nyert az Aradi ACU (2-1 Râmnicu Vâlcea) és az újonc Nagyszebeni Voința is (1-0 Lupényban), Iași-ban pedig pontot rabolt az Alro Slatina: 0-0 a Polival.

Cîrstea és Popa (2) találataival a FC Argeș megfosztotta veretlenségétől Dévai Mureșult (3-0). Szilágysomlyón a Sylvania 1-0-ra nyert a Tordai Arieșul ellen, s ugyanazt az eredményt jegyezték a Gyulafehérvári Unirea-Gáz Metan CFR Craiova találkozóknál is.

A Keleti-csoportban: Gloria Buzău-Săgeata Năvo-

A nyugati csoport állása:

1. Petrolul	4 4 0 0 12-212
2. Mioveni	4 2 2 0 6-2 8
3. Szeben	4 2 2 0 3-1 8
4. Déva	4 2 1 1 4-3 7
5. Bihar FC	4 2 1 1 3-2 7
6. Gyulaf.	4 2 1 1 2-2 7
7. UTA	4 2 0 2 9-6 6
8. Aradi ACU	4 2 0 2 4-5 6
9. Sylvania	4 2 0 2 4-6 6
10. Poli Iași	4 1 2 1 3-3 5
11. Slatina	4 1 1 2 4-6 3
12. Torda	4 1 1 2 2-4 4
13. Lupény	4 1 1 2 5-9 4
14. FC Argeș	4 1 0 3 4-6 3
15. GM Craiova	4 1 0 3 5-8 3
16. R. Vâlcea	4 0 0 4 2-7 0

dari 1-2, Steaua II-CF Brăila 1-0, Delta Tulcea-Dunărea Galati 0-1, FC Snagov-Juventus Bukarest 2-1, Farul Constanța-CS Otopeni 1-0, Viitorul Constanța-Ceahlăul Piatra Neamț 2-2, Astra II Giurgiu-FC Botoșani 2-1, Concordia Chiajna-Dinamo II 2-0. **Az élmezőny:** 1. Săgeata Năvodari 12 pont (11-2), 2. Ceahlăul Piatra Neamț 10 (13-4), 3. Concordia Chiajna 10 (9-5), 4. Steaua II Bukarest 9 (5-3), 4. Viitorul Constanța 8 (10-7). ◀

EL: román és magyar bukta

Labdarúgás

T. J. L.

Huszonnégy mérkőzéssel indult a labdarúgó Európa Liga 2010/11-es idényének csoportköre. A Steaua 4-1-re kikapott Liverpoolban, ahol J. Cole, Ngog (2, az elsőt tizenegyesből) és Leiva, illetve Tânase volt eredményes. Utóbbi volt az első román gól az Anfield Roadon, amellyel viszont a Steauának nem sikerült megszakítania nyeretlenségi sorozatát a BL-ben, ahol a 2006. szeptember 13-i, kijevi győzelmet (4-1 a Dinamoval) követően nyolc döntetlent ért el és 16 alkalommal vereséget szenvedett.

A Liverpool sztárjai, Gerrard, Torres és Kuyt nélkül is simán nyerni tudott, de sikeréhez Cesar Muniz Fernandes spanyol játékeztető is hozzájárult, aki megbontotta az egyensúlyt azzal, hogy nagyon könnyen tizenegyeset ítélt a házigazdák javára Kyrgiakos művészi esése nyomán. A ESPN szakkommentátora is szóvá tette Fernandes részrehajló bíráskodását, az angol sajtó pedig elismerő szavakkal illette Tânase gőlját. A hazai szak-

ma szerint a nagyobb tapasztalat döntött.

A K csoport másik mérkőzésén az olasz SSC Napoli nem bírt a holland FC Utrechttel, 0-0 lett a vége. Szeptember 30-án Steaua-Napoli és Utrecht-Liverpool mérkőzéseket rendeznek.

Súlyos hazai vereséggel rajtolt az I. csoportban a Debreceni VSC, az ukrán Metaliszt Harkiv 5-0-ra nyert a budapesti Puskás Ferenc Stadionban. Ez volt DVSC legnagyobb arányban elvesztett összecsapása az európai kupasorozatokban, míg a Harkiv nem rontott eddigi rekord statisztikáján, vendégként ugyanis immár nyolc találkozóból csak egyen szenvedett vereséget európai kupatalálkozón. Az ukrán gólkirály Edmar (2), Cleiton Xavier, Fininho és Valjajev osztozott, de három találata Kabát 43. percben történt kiállítás után esett.

Az I. csoport másik mérkőzésén a holland PSV Eindhoven 1-1-et játszott az olasz Sampdoriával. A második fordulóban Sampdoria-Debrecen és Metaliszt-PSV találkozókat rendeznek. **Az első forduló többi eredménye:** A csoport: Red Bull Salzburg (osztrák)-

Manchester City (angol) 0-2 és Juventus (olasz)-Lech Poznan (lengyel) 3-3. B csoport: Arisz Szaloniki (görög)-Atlético Madrid (spanyol) 1-0 és Bayer Leverkusen (német)-Rosenborg Trondheim (norvég) 4-0. **C csoport:** OSC Lille (francia)-Sporting Lisszabon (portugál) 1-2 és Levski Szófia (bolgár)-AA Gent (belga) 3-2. **D csoport:** Dinamo Zágráb (horvát)-Villarreal (spanyol) 2-0 és FC Bruges (belga)-PAOK Szaloniki 1-1. **E csoport:** AZ Alkmaar (holland)-Sheriff Tiraszpol (moldovai) 2-1 és Dinamo Kijev-BATE Boriszov (fehérorosz) 2-2. **F csoport:** Sparta Prága-US Palermo (olasz) 3-2 és Lausanne (svájci)-CSZKA Moszkva 0-3. **G csoport:** Anderlecht Brüsszel (belga)-Zenit Szentpétervár (orosz) 1-3 és AEK Athén (görög)-Hajduk Split (horvát) 3-1. **H csoport:** VfB Stuttgart (német)-Young Boys Bern (svájci) 3-0 és Getafe (spanyol)-Odense (dán) 2-1. **J csoport:** Karpatij Lvov (ukrán)-Borussia Dortmund 3-4 és Paris Saint-Germain-Sevilla 0-1. **L csoport:** Besiktas-CSZKA Szófia 1-0 és FC Porto (portugál)-Rapid Bécs 3-0. ◀

Röviden

Cancellara otthagyja a Saxo Bankot

A svájci Fabian Cancellara az idény végén távozik a Saxo Bank kerékpároscsapatától – közölte az istállót vezető Bjarne Riis. A bejelentés egy nappal azután hangzott el, hogy az olimpiai és világbajnok kerekese feladta a Vuelta a Espana körverseny pénteki szakaszát, majd – mindenféle egyeztetés és engedély nélkül – a repülőtérré ment és hazautazott. Cancellara 2006 óta tekert a Saxo Bank színeiben.

Savanya Norbert halála

Elhunyt Savanya Norbert kilencszeres világbajnok bűváruzó; a sportoló 34 éves korában önkézével vetett véget életének – írta szombaton a *Délmagyarország* című napilap online kiadása. A szegedi bűváruzó – aki jogászként, sportvezetőként és oktatóként is dolgozott – már 2007-ben is megpróbált öngyilkos lenni. Savanya Norbert kilencszeres világbajnok több kategóriában (1994, 1996, 1998, 2000), négyszeres Európa-bajnok (1995, 1997, 2001), Világjátékok-győztes (1997) és 67-szeres magyar bajnok.

Póta lemaradt az éremről egyesben

A magyar Póta Georgina sima, 4-0-ás vereséget szenvedett szombaton a fehérorosz Viktorija Pavlovics-tól, így nem jutott be a legjobb négy közé, és lemaradt az éremről egyesben az ostravai asztalitenisz-Európa-bajnokságon. A Tóth Krisztina-Póta Georgina kettős bronzérmes szerzett a női párosversenyben, miután a szombat délutáni elődöntőben 4-1 arányban alulmaradt a Ruta Paskauskiene-Okszana Fagyejeva litván, orosz duóval szemben.

Végzetes lövésény

Halálos balesetet szenvedett egy 24 éves osztrák versenyző a Róma melletti Montelibretti rendezett szombati lovasviadalon. Sebastian Steiner a 11. akadálynál bukott lovával, a 15 esztendő Cartagóval, s eséskor olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy már nem tudták megmenteni az életét. Az esetet vizsgálja a nemzetközi szövetség.

Gebrselassie győzelme Newcastle-ben

A maratonfutás világsúcs-tartója, az etióp Haile Gebrselassie az év negyedik legjobb eredményével nyerte meg Newcastle-ben a Great North Run elnevezésű félmaraton viadalt. A 10 000 métereken kétszeres olimpiai bajnok veterán atlétának szinte csak az óra volt ellenfele, mely végül 59:33 percnél állt meg.

Világcsoporthban Románia

Tenisz

Turós-Jakab László

▶ Nagyüzem volt a hétvégén a Davis Kupában, ahol a világcsoporthos playoff-mérkőzések mellett a két elődöntőt is megrendezték.

A Világcsoporthban maradásért Románia Ecuadorral találkozott, és már szombaton eldőlt, hogy a 2011-es DK-idényben az elitben szerepelhet. A sorozat Victor Hănescu és Ivan Endarra meccsével indult, a román játékos 109 perces találkozóon nyert 6-2, 6-2, 6-2-re. A második egyesben Giovanni Lapentti 7-6 (2), 6-4-re nyerte az első két szettet, Adrian Ungur pedig 6-3, 6-4, 6-1-re az utolsó hármat, s a 4 óra 8 perces csata után már 2-0-ra állt a román-ecuadori párharc. A szabati párost is a házigazdák nyerték, miután a Hănescu-Horia Tecău duó 6-2, 6-2, 6-2 arányban bizonyult jobbnak az Endara-G. Lapentti-kettősnél. Miután a győzelem kérdése már eldőlt, tegnap rövidített találkozóra került sor. Victor Crivoi 6-2, 6-4-re verte Giovanni Lapenttit, Adrian Ungur 6-3, 6-4-re Emilio Gomezt. Végeredmény: Románia-Ecuador 5-0.

Az egykori világszű, Roger Federer hiányában a svájci csapat 5-0-ra kapott ki Asztanában a kazahoktól, akik jövőre a Világcsoporthban szerepelhetnek. Csakúgy mint a németek, akik 5-0-ra verték a dél-afrikaiakat. Chennai-ban India 3-2-re nyert Brazília ellen, a döntő mérkőzésen Rohan Bopanna 6-3, 7-6 (2), 6-3 arányban bizonyult jobbnak Ricardo Mellónál.

North Cairns-ban az eső miatt félbeszakadt az Ausztrália-Belgium párharc negyedik mérkőzése amelynek két küzdőfele Peter Luczak és Olivier Rochus volt, a házi-

gazdák 2-1-re vezettek a meccs előtt. Az utolsó két egyest megelőzően az amerikai csapat 2-1-re vezetett Bogotában a kolumbiaiakkal szemben, miután szombaton a Mardy Fish-John Isner-duó 6-4, 6-4, 6-7 (5), 6-3-ra nyert a Robert Farah-Carlos Salamanca páros ellen.

Lidköpingben Potito Starace a vendég olaszoknak szerzett vezetést, de a svédiek látványosan fordítottak miután Robin Söderling mindkét egyest megnyerte, s győzött a Simon Aspelin-Robert Lindstedt páros is. Az utolsó találkozóon Fabio Fognini 6-1, 6-3-ra nyert Andreas Vinciguerra ellen, s így a svédiek 3-2-re nyertek. Tel Avivban lapzártakor 2-2-re állt Izrael és Ausztria, a döntő összecsapáson Harel Levy és Martin Fischer nézett farkasszemet.

A Világcsoporth egyik elődöntőjében már szombaton elbillent a mérleg nyelve, az első két egyes után a franciák a párost is megnyerték az argentinokkal szemben és elsőként jutottak be a decemberi döntőbe. Eredmények: Gaël Monfils-David Nalbandian 6-4, 2-6, 6-4, 6-3, Michaël Llodra-Juan Monaco 7-5, 4-6, 7-5, 6-3, Arnaud Clément, Michaël Llodra-Eduardo Schwank, Horacio Zeballos 6-4, 7-5, 6-3, Gilles Simon-Eduardo Schwank 7-6 (5), 6-7 (6), 6-3. A Belgrád Arenában a vendég csehek 1-0-ra és 2-1-re vezettek a házigazda szerbekkel szemben. Lapzártakor, 2-2-es állásnál Tipsarevic és Stepanek lépett pályára a mindent eldöntő találkozóon.

Eredmények: Victor Troicki-Radek Stepanek 6-4, 2-6, 4-6, 4-6, Janko Tipsarevic-Tomas Berdych 7-5, 6-2, 2-6, 7-6 (5), Nenad Zimonjic, Novak Djokovic-Berdych, Stepanek 6-3, 1-6, 4-6, 6-3, Djokovic-Berdych 4-6, 6-3, 6-2, 6-4. ◀

Kirobbanó „Gaz”

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ A továbbra is remekül szereplő Gaz Metan újabb három pontot gyűjtött be a labdarúgó Liga 1 nyolcadik fordulójának péntek délutáni nyitómérkőzésén. A szászmedgyesi gólszák, Eric a 41. percben szerzett vezetést Cristian Pustai csapatának, Muntean pedig a 68. percben duplázta meg a házigazdák előnyét. A kolozsváriaknak a 67. percben nem adtak meg egy tizenegyet, ennek ellenére a 75. percben Cviriknek sikerült szépítenie, 2-1. A végeredményt (3-1) Kubala állította be, aki a ráadás-percek végén talált be.

Buzăuban, a Pandurii Târgu Jiu ellenében, második győzelmét szerezte meg a Victoria Brănești. Az újonc nyolc mezőnyjátékos-

sal fejezte be a mérkőzést, góljait Marincău (52.) és Simion (53.) szerezte.

Craiován Teodor Crăciunescu szétfűtyült az Universitatea-Rapid meccset, amely végül 1-1-gyel zárult. Wobay (54.) gólja után a rapidos Cassio csapta be a játékevezetőt, aki túl könnyen itélte meg azt a tizenegyet amelyből Constantin egyenlített a 61. percben. A giulești-iek mintegy 40 percet játszottak emberhátrányban, miután durvaság miatt Ovidiu Hereát kiállították a második félidő elején.

Szombaton gólarányt javított az Oțelul: 4-1 az Unirea Urziceni ellen. A galaciaktól Vigilanti és Giurgiu is duplázott, Todoran büntetőből szerezte meg a vendégek becsületgólját. A 37. percben a galaci Iorgát kiállították, de ezután csapattársai még háromszor betaláltak. A teg-

nap esti Dinamo – Vaslui találkozó előtt az Oțelul volt a Liga 1 éllovasa, a galaciakat már csak a Dinamo és a Steaua tudja megelőzni.

Temesvárott győzelemmel mutatkozott be kettős (játékos-edző) minőségében Cosmin Contra: a Begamontiek 2-1-re nyertek a Sportul Studențesc ellen. Patriche a fővárosiaknak szerzett vezetést a 17. percben, aztán már csak Scutaru-gólok voltak, a 30. és a 72. percben. Contra tíz perccel a lefújás előtt lépett pályára, hogy onnan jobban irányíthasson.

Kevéssel lapzártá előtt fejeződött be a Kolozsvári CFR 1907-Marosvásárhelyi MSK találkozó, amely meglepetésre a vendégek 2-1 arányú győzelmével ért véget.

Ma Besztercei Gloria-Brassói FC és Steaua-Astra Ploiești mérkőzéseket rendeznek. ◀

A továbbra is remekül szereplő Gaz Metan újabb három pontot gyűjtött be a Liga 1-ben

Fotó: Mediafax

Röviden

Lăcătuș Bulgáriában?

Sajtóértesülések szerint Marius Lăcătuș közel áll ahhoz, hogy átvegye a bolgár labdarúgó-válogatott irányítását. A korábbi szövetségi kapitányt az Eb-selejtezőkben való kudarckok (0-4 az angolokkal és 0-1 a montenegróiakkal) miatt menesztették.

Talmácsi idén először dobogós

A hetedik helyről rajtolt Talmácsi Gábor harmadik lett a Moto2 géposztályban a gyorsaságimotoros-világbajnokság Aragon Nagydíján. A 125 kcm-esek között 2007-ben vb-győztes magyar versenyzőnek idén eddig ez a legjobb szereplése, s ezzel összetettben feljött a hatodik helyre. A tegnapi futamot az élről indult olasz Andrea Iannone nyerte, a spanyol Julian Simon előtt. A pontverseny állása 12 futam után (még 5 van hátra): 1. Toni Elias (spanyol) 224 pont, 2. Simon 148, 3. Iannone 144, ...6. Talmácsi 95. Következik: Japán Nagydíj, Motegi, október 3.

Ausztrál siker Kínában

Az első helyen kiemelt ausztrál Jarmila Groth nyerte a vasárnapi döntőt a 220 ezer dollár összdíjazású, kuangsui (Kína) női tenisztornát miután a döntőben 6-1, 6-4 arányban bizonyult jobbnak az orosz Alla Kudrjavcovánál. Az elődöntőben Groth a temesvári Gallovits Edinát győzte le 6-1, 6-0-ra. Az amerikai Bethanie Mattek-Sands és a selejtezőből indult osztrák Tamira Paszek vivja a döntőt a 220 ezer dollár összdíjazású, kemény pályás quebeci (Kanada) női tenisztornán.

Fucsovics búcsúja

A magyar Fucsovics Márton kikapott tegnap a 450 ezer euró összdíjazású, fedettpályás metzi férfi tenisztorna selejtezőjének második fordulójában. A szabadkártyával indult Fucsovicsot, aki a juniorok között az idén megnyerte a wimbledoni bajnokságot, a hazai közönség előtt szereplő és első helyen kiemelt Edouard Roger-Vasselin búcsúztatta: 6-2, 6-3. Az első selejtezőkörben Fucsovics a francia Nicolas Renavand-ot győzte le.

Három magyar bronzérem

Némedi-Varga Csilla (54 kg), Kovács Mária (75 kg) és Nagy Tímea (81 kg) is bronzérmes lett a Barbadoson zajló női ökölvívó-világbajnokságon, miután elvesztették pénteki elődöntőiket. A 48 kg-os súlycsoportban a román Steluța Duță az aranyéremért bokszolt de kikapott az indiai Komtól.

Mainz-buli a Bundesligában

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Már csak a Mainz százszázalékos a német labdarúgó Bundesligában, az együttes a negyedik forduló szombati játéknapiján a BL-ben szereplő Werder Bremen otthonából hozta el a három pontot (2-0).

A Borussia Mönchengladbach megsemmisítő vereséget szenvedett Stuttgartban (0-7, az utolsó gólt Ciprian Marica szerezte), a Freiburg pedig Frankfurtban győzte le az Eintrachtot, 1-0.

További eredmények: Kaiserslautern-Hoffenheim 2-2, Bayern München-1. FC Köln 0-0, VfL Wolfsburg-Hannover 96 2-0. Tegnap: St. Pauli-Hamburger SV 1-1. A Bayer Leverkusen-Nürnberg és Schalke 04-Borussia Dortmund találkozók lapzártá után fejeződtek be.

Az angol Premier League ötödik fordulójának szabati mérkőzéseinek negyszer is 1-

1 maradt az eredményjelzőn. A házigazda Sunderland egy 95. percben szerzett góllal mentett pontot a mérkőzés tíz emberrel befejező Arsenal ellen, a vendég Ágyúsok a 74. percben büntetőt hibáztak Rosicky révén. Első pontját szerezte meg a West Ham United, 1-1 a Stoke City otthonában. A Tottenham Hotspur az utolsó negyedórában fordított (3-1), miután szünetben még a vendég Wolverhampton Wanderers vezetett. **További eredmények:** Aston Villa-Bolton Wanderers 1-1, Blackburn Rovers-Fulham 1-1, Everton-Newcastle United 0-1, West Bromwich Albion-Birmingham City 3-1. Tegnap: Manchester United-FC Liverpool 3-2, Wigan Athletic-Manchester City 0-2. A Chelsea-Blackpool találkozó lapzártá után ért véget.

Az olasz Serie A harmadik fordulójában az addig nyeretlen Fiorentina hazai pályán kapott ki 2-1-re a Laziótól, míg az AC Milán saját közönsége előtt nem tudta le-

győzni a Cataniát, 1-1. **Tegnap eredmények:** Bari-Cagliari 0-0, AS Róma-Bologna 2-2, Cesena-Lecce 1-0, Chievo-Brescia 0-1, Palermo-Internazionale 1-2, Parma-Genoa 1-1, Udinese-Juventus 0-4. A Sampdoria este játszott a Napolival.

A spanyol Primera División harmadik fordulójában, szombaton: Espanyol-Almería 1-0, Real Mallorca-Osasuna 2-0, Sporting Gijón-Athletic Bilbao 2-2, Real Sociedad-Real Madrid 1-2.

Három-nullra nyert a Montpellier ellen a Saint-Etienne a francia Ligue 1 hatodik fordulójának szabati játéknapiján, s ezzel pontszámában beérte a Toulouse-t, amely 0-0-at játszott idegenben az AS Monaco-val. **További eredmények:** Lorient-Caen 0-1, Valenciennes-RC Lens 1-1, Sochaux-OGC Nice 4-0, AS Nancy-Brest 0-2, Arles-Avignon-Olympique Marseille 0-3. Három mérkőzést tegnap bonyolítottak le. ◀

Nyert és éllovas az MTK

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ A négy napra „elszört” magyar labdarúgó Soproni Liga-forduló csütörtök esti nyitányán MTK Budapest 4-0-ra nyert a Vasas ellen és a táblázat élére ugrott.

A pálya használhatatlansága miatt elmaradt a péntekre tervezett Zalaegerszegi TE-Videoton mérkőzés, s azóta az MLSZ versenybizottsága a meccs új időpontját is kijelölte: szeptember 28. Megvan a 6. fordulóból elhalasztott mérkőzések új időpontja is: a Kecskeméti TE-Szombathelyi Haladás és Paksi FC-Lombard Pápa összecsapást is október 9-én rendezik meg.

Pénteken, Kaposvárott, az addig listavezető Rákóczi 2-1-re kikapott a Pakstól. Szünetben még a házigazdák vezettek Oláh tizenegyes-góljával, de Böde és Montvai szűk négy perc alatt fordított a második félidőben.

Meglepő eredmények születtek szombaton is. A Győri ETO 3-0-ra nyert Szolnokon a MÁV FC ellen, a BFC Siófok pedig a budapesti Albert Stadionban tréfálta meg a Ferencvárost (2-1). A zöld-fehérek legutóbb 2002 októberében tudták legyőzni a Balatonparti alakulatot, amelynek a mostani szezonban ez volt az első sikere.

Szombathelyen, szakadó esőben, megszakadt a Honvéd győzelmi sorozata, a Haladás 1-1-re végzett a fővárosi alakulattal. A találkozó után a hazai drukkerok egy kisebb csoportja a székház elé vonult, és számon kérte a teljesítményt, azt skandalva, hogy „Hol a szívetek?”, „Hol a csapatunk?”. A rendőrök felsorakoztak az épület és a szurkolók közé, de nem történt összecsapás.

Szintén szombaton a Pápa 4-1-re nyert a Kecskeméti TE ellen. A nagy érdeklődéssel várt Debreceni VSC - Újpest rangadót lapzártá után játszották. ◀